

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਤੇ ਸਰਵਿਸ ਵੀ ਵਧੀਆ
Lowest Air Fares For INDIA

AB TRAVEL SERVICES
Ph.847-630-2096

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

Jas Randhawa
510.406.5056

SUPER 8
Kansas
50 Units, Interior Corridor
Manager's Apartment
Grossing-\$815,000
Asking- 3.4 Times

Bob Seth
408.807.9784

INDUS VALLEY INVESTMENTS

Worldwide Travel, Inc.
Established Since 1975.

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ
Ph: 734-525-7304
Toll Free: 800-504-3044
Lowest Fare Guaranteed

Tenth Year in Publication

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

Email: punjabtimes1@sbcglobal.net

www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਬੀਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 17, April 25, 2009

20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074

Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹੱਥ ਉਤੇ

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀਰੀ

ਦੋ ਗੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਛਾਪਣ ਤੱਕ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸਿਰਫ 2 ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨੇਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਸੇ ਵੀ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਿੰਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਨੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੇ, ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਘੋੜੀ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਲੜਾਈ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਵੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਰੂ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਿਰੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕੰਪਨੀ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਹੈ ਤੇ ਮੁੱਖ ਦਬਦਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਦਾ ਹੈ।

ਰਣਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਅਗੇ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਰੇਸ਼ੇ ਹੈ 60-40 ਦੀ ਹੀ। ਬਠਿੰਡਾ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੱਟ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਮਾਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਰਾਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਖਾਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖਾਲ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਸੌਚਾ ਸੌਦਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵੋਟ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨੁਕਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਜੱਟ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਵੇਟ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਅਕਸਰ ਹੀ ਗਰਜਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 3 ਉਤੇ)

ਲੈਨਸਿੰਗ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਿਚ ਵਿਸਾਖੀ ਮੌਕੇ ਲੰਘੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਬੱਚੇ (ਖਬਰ ਸਫ਼ਾ 17 'ਤੇ)

ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਝੱਲ: ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਦੱਬੇ ਮੁਰਦੇ ਪੁੱਟਣ ਲਗੇ

ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਜਲੰਧਰ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ 'ਤੇ ਚਿਕੜ-ਉਛਾਲੀ ਕਰਦੀਆਂ, ਦੱਬੇ ਮੁਰਦੇ ਪੁੱਟਦੀਆਂ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਗੱਲ ਵੱਡਣ ਵਾਲ ਅਹੁਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਾਲੇ 'ਕਮਜ਼ੂਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ' ਅਤੇ 'ਲੋਹ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਪਿਲਲ' ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਅਜੇ ਬੰਮਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ

ਨੇਤਾ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਿਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ 'ਬੁੱਢੀ ਕਾਂਗਰਸ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਗੁੱਡੀ ਕਾਂਗਰਸ' ਦਾ ਰਾਗ ਅਲਪਿੰਡਿਆ।

ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਅਾਰ.ਜੇ.ਡੀ.) ਦੇ ਮੁਖੀ ਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਢਾਹੂਣ ਸਬੰਧੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਰਗਤੇ ਲਾਏ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਰੁਣ ਜੋਤੀਲੀ ਨੇ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਭੁੱਲ ਮੰਨਿਦਿਆਂ ਅਲ.ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ ਵਲੋਂ 'ਮਾਈ ਕੰਟਰੀ ਮਾਈ ਲਾਈਂਡ' ਵਿਚ

ਤੇ 24 ਜੁਲਾਈ 1984 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਗੋਲਮੇਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਵਾਲੋਂ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਦੋ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਾਲੇ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਪਾਤਾ ਹੋਰ ਢੁੰਘਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਘੇ ਸੁੱਕਰਵਾਰ (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 ਉਤੇ)

North American Truck Stop

ਖਸ਼ਬਰੀ! ਖਸ਼ਬਰੀ!! ਖਸ਼ਬਰੀ!!!

ਕੈਰੀਅਰ ਬਰਮੋਕਿੰਗ ਐਂਡ
ਕੈਰੀਅਰ ਯੂਨਿਟ
ਇੰਜਨ ਇੰਬੇ ਸੱਸਤੇ ਭਾਵ
ਉਤੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

909-350-3310, 909-697-5808

balwindernats@yahoo.com

14320 Slover Ave., Fontana, CA 92337

ਤਸਲੀਬਖਸ਼ ਸਰਵਿਸ
ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਜ਼ ਭਾਵ

MICHIGAN WORKS APPROVED!

ALL STARS

NO WAITING!

TRUCK DRIVING SCHOOL INC
151 MILITARY ST. DETROIT, MI 48209

313-841-2222

CDL A, B, P & S WITH AIR BRAKE

WE ARE AFFILIATED WITH NWLB

WE OFFER FULL TIME, PART TIME, AND WEEKEND CLASSES TO ACCOMMODATE YOUR SCHEDULING NEEDS

- ★ Assist in job placement
- ★ Flexible hours, fit your Schedule
- ★ More than 25 years experience
- ★ UP TO \$750 TO \$900 PER WEEK!
- ★ REFRESHER COURSES AVAILABLE
- ★ ONE-ON-ONE TRAINING

VISIT US ONLINE AT ALLSTARSCDL.COM
EMAIL US AT WWW.ALLSTARSTRUCKSCHOOL@YAHOO.COM

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਾਉਣ ਪੁਆਇੰਟ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਹਾੜਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ
ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੱਸਤਾਰ ਦਿਵਸ ਵੀ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ।

SINGH PINLESS COMMUNICATION

www.singhpinless.com (ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੱਪ ਦੀ ਵੈਨ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ) ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਬੈਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭਾਲੁਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

2.2¢ PER MINUTE

\$100 ਵਿੱਚ 75 ਘੰਟੇ

ਗੱਲ ਕਰੋ ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ
ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ 75 ਘੰਟੇ (4545 ਮਿੰਟ) ਗੱਲ ਕਰੋ
ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927

NO

2.5¢ PER MINUTE ਇੰਡੀਆ ਘਰ ਵਾਲੇ ਫੋਨ ਤੇ
66 ਘੰਟੇ 40 ਮਿੰਟ (4000 ਮਿੰਟ) ਗੱਲ ਕਰੋ

We Will Beat Any Deal

Hotel POS System

On a Discounted Rate for
Credit Card and ATM
Processings Best Deal for all
Business Owners Save Money

Credit Card

Loans

ATM

INSURANCE

Check Guaranteed

Credit Card Advance Funding

Need Financing?

We do Financing for
Hotel/Motels, Gas Stations,
and other Commercial Properties

Call Mr. Amrit Patel

ATM Credit Card Services

1-877-ATM-0003

GOOD / BAD / UGLY CREDIT WE DO IT ALL

Up to 97% Loan to Value Purchase / Cashout / Refinance

30 yrs Fixed @ 4.875 % APR Apply Today!!!!

Conforming Loans

Jumbo Loans

FHA Loans

- * Purchase upto 97%
- * FHA Refinance / Cash Out 95%

Gift Towards

Downpayment OK

FHA Streamline Refinance

- * No Credit check

- * No Credit Underwriting

- * No Income Verification

PAN AMERICAN MORTGAGE LLC

A WHOLLY OWNED SUBSIDIARY OF PAN AMERICAN BANK

A Full Service Mortgage Broker affiliated with Lenders & Investors throughout the Country

Office: 847-874-4884

Fax: 847-874-4885

We give Written Good Faith Estimates and We are right on the MONEY

97% Financing Available on 2-Unit / Single Family Home/ Town Home/ Condo.

We Have
Extended
Hours to
Serve you
better.

WE GIVE YOU WHAT WE QUOTE YOU

Contact: **Waqar Qureshi @ 847-361-0606 (Cell)**

QSQ Financial Inc. 7848 N Lincoln Ave. Skokie, IL 60076

!!LOAN MODIFICATION!!

Don't Let your Dream Home Foreclose!!! Apply for LOAN MODIFICATION TODAY!!!

No Credit Check, Mortgage Lates are Okay

Free Consultation Available

Late on your Mortgage Payments? NO PROBLEM!!! CALL OUR LOAN MODIFICATION EXPERTS

Attn. Gas Station / Motel Managers Be a Business Owner

We Have Very Good Opportunities Available For First Time Business Buyers.

* Financing Available for Gas stations / Hotels / Motels / Flagged and Unflagged.

* Working Capital available for Flagged and Unflagged Businesses with or without real estate.

* Limo / Fleet Loans available.

* Gas Station for Sale at busy Intersection on Northwest Suburbs. \$ 199,000.00

* Liquor Store for Sale in Milwaukee, WI \$199,000.00

* Grocery Store for Sale in Northwestern Suburbs. \$ 79,000.00

* Loan Modifications for Residential / Commercial Loans Call us today.

Contact: Amar Singh @ 312-719-0505 (Cell)

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ:ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹੱਥ ਉਤੇ

ਕੈਪਟਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬੇਟਾ ਰਣਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਥੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲੜਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਉਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਰੈਡੀਕਲ ਧਿਰਾਂ ਬਾਦਲ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨੀ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨਾ ਰੁਲਣਾ ਅਤੇ ਨਰਮੇ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਫਸਲ ਹੋਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਵੇਟਰ ਖਮੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵੀ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤੇ ਸਰਗਰਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਰੈਡੀਕਲ ਧਿਰਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਬਣ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ 60-40 ਦੀ ਰੋਸ਼ੇਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਬਾਕੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਏਨੇ ਕੁ ਫਰਕ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ-ਬਾਜ਼ਪਾ ਗਠਸੋਤ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਦੇ ਸਾਲ ਦੀ ਅਕਾਲੀ-ਬਾਜ਼ਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਤ੍ਰੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਲੁਕਿਆ-ਛੁੱਪਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹਾਤੀ ਦੀ ਵਾਢੀ ਕਾਰਨ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕੰਮੀਂ ਕਾਰੀ ਵੀ ਜੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨਤੀਜੇ ਵਧੇਰੇ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਹੋਣਗੇ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਸੀਟ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਸਤੀ ਤੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦ ਸਮਰੱਥਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਲੋਹ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਮਨਵਾਇਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲੜਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਘਰ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰ ਘਰ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾ ਕੇ ਚਿੰਠੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਪੋਟਿਆਂ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਧੁਰੇ ਵੇਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਵੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਚੁੱਪ ਇਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਚੁੱਪ ਹੋਏ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ 12 ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ

ਬਠਿੰਡਾ: ਕਰੜਾ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੱਥਰਾਂ ਭਾਰ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਬਠਿੰਡਾ : ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਸ ਗਏ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇਹ ਸੀਟ ਏਨੇ ਵੱਕਾਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸੀਟਾਂ ਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਵਾਧੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਤੱਤ ਤੋਂ ਤੱਤ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਕੈਪਟਨ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲ ਤੁਰੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਨਸਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸੇਕਾਂ ਦੇ ਸਥਕਾ ਡਿਪਟੀ ਸਾਰੀਕਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਫਾਫ਼ੇ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਲੰਘੀ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਲਹਿੰਦੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਖ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਿਬਤਾ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।

ਇੱਜ ਹੀ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਅਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਬੂਲ ਲਈ। ਅਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਪੱਲ ਕਰਾਉਣ ਬਠਿੰਡੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਫੇਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਾ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੌਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਰਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 2 ਮਈ ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ 4 ਮਈ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਦਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬੜਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਡੱਟ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਪਿਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਵਧੀਕੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ'। ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਸੌਦਾ ਪ੍ਰੈਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਵਾਰ ਵੇਟਾਂ ਮੰਗਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖੁਤਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ 12 ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ

ਕਈ ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਅਗੂਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਖੇਮੇ 'ਚ

ਕੇ ਇਕੱਲੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸੀਟਾਂ ਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀ ਅਤੇ ਲੱਭਮਾਰ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਚੋਅਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਉਧਰ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਿਹਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਾਂਗ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਸਮੇਤ ਸੰਵੇਦਨਸੀਲ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੇਰਸਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿਰੁਧ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਖਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਠੀਆਂ ਦਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬੜਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਡੱਟ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਪਿਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਵਧੀਕੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਤ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁਕਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਬਾਬਾ ਸੀਚੇਵਾਲ

ਡੈਲਸ-ਫੋਰਟਵਰਥ ਵਿਚ ਸਜਿਆ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ): ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸਜੇ ਗਏ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਵਸ ਡੈਲਸ-ਫੋਰਟਵਰਥ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਇਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੰਘੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ। ਇਕ ਸਜ਼ੀ ਹੋਈ ਫਲੋਟ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੱਭਿਤ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਲਕੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ

ਘਰਾਂ- ਗੁਰੂ ਘਰ ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ, ਗਾਰਲੈਂਡ, ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਰਿਚਰਡਸਨ, ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਯੂਲਿਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਕਲ ਜੋਤ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹੈਜ਼ਲਟ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਸਮੇਤ ਹੁਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਨ ਐਨਟੋਨਿਓ ਤੋਂ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਲੈਨੇ

ਦੀ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਲੰਘ ਰਹੇ ਜਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨਸਲਾਂ ਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਅਲੱਗ ਨਜ਼ਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਾਸਤੇ ਵਿਚ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਠੰਡੇ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਨੈਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਲਾਏ ਗਏ। ਕੁਝ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧੀ ਮਾਟੇ ਤੇ

ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹੈਜ਼ਲਟ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਚਾਹ-ਪਕੋਂਡਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੰਗਰ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੋਰਡੀ ਬਰਾੜ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਬੱਚੀ, ਪਿੰਦਾ ਮਾਨ, ਮਾਈਕ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਨੇ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਾਰਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹੈਜ਼ਲਟ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਚਾਹ-ਪਕੋਂਡਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੰਗਰ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੋਰਡੀ ਬਰਾੜ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਬੱਚੀ, ਪਿੰਦਾ ਮਾਨ, ਮਾਈਕ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਨੇ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਾਰਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਵਿਸਾਖੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ:

ਡੈਲਸ-ਫੋਰਟਵਰਥ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਖਾਸਲੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ ਵਿਸੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕਾਂ ਨੇ ਕਥਾ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਪੰਥਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ।

ਯੋਨੀ ਤੇ ਭੜੀ ਵਲੋਂ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਤੋਂ ਵਧ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ!

ਨਵੀਂ ਵਿੱਲੀ: ਟੀਮ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੋਨੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਣ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭੜੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਹੱਥੋਂ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਹਵਾਈ ਜਹਜ਼ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੀ ਚਰਚਾ ਛਿਤ ਗਈ। ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਭੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਭੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਕੋਰਾ ਝੁਠ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਐਡ ਲਈ ਸੂਟਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬੈਨਰ ਵੀ ਫੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਗਤਕੇ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਗਤਕੇ ਦੇ ਸੋਹਰ ਵਿਖਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਚਕਿਤ ਕੀਤਾ।

ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਡੈਲਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਾਪਸ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਹੀ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿਥੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਯੂਲਿਸ ਤੋਂ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਾਨ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਧੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹੋਸ਼ਾ ਹੀ ਜੂਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਜੂਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੇ ਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ਦਾ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪਲੈਨੇ ਕਥੇ ਦੀ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਫੇਸ ਦੇ ਨੁਮਾਈਂਦੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਪੰਜ ਫਲੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਉਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਖੰਡੇ ਦਾ ਮਾਡਲ ਸੀ, ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਨ। ਤੀਜੇ ਫਲੋਟ ਉਤੇ ਪੂਰੇ ਸਿੱਖੀ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਬਣੇ ਬੰਚੇ ਸਨ। ਚੌਥੇ ਫਲੋਟ 'ਤੇ ਵੀ ਬੰਚੇ ਰੱਬ ਸੋਤ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਪੰਜਵਾਂ ਫਲੋਟ ਪੰਜਾਬੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੱਸਦਾ ਹਾਮੀ ਭਰੀ। ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਐਮੈਰਿਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ

ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਧੂਨਾਂ ਬਿਖੇਰਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਡਾਊਨ ਟਾਊਨ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕੀਤੀ। ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੀ ਰੰਗ ਬਰੀਗਿਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਪੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ੀ ਸੰਗਤ ਇਕ ਅਨੇਖ ਹੀ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਾਗੀ ਸਿੰਘ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਖਸ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪੰਜਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ

ਕਸਬੇ ਦੀ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਫੇਸ ਦੇ ਨੁਮਾਈਂਦੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਪੰਜ ਫਲੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਉਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਖੰਡੇ ਦਾ ਮਾਡਲ ਸੀ, ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਨ। ਤੀਜੇ ਫਲੋਟ ਉਤੇ ਪੂਰੇ ਸਿੱਖੀ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਬਣੇ ਬੰਚੇ ਸਨ। ਚੌਥੇ ਫਲੋਟ 'ਤੇ ਵੀ ਬੰਚੇ ਰੱਬ ਸੋਤ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਪੰਜਵਾਂ ਫਲੋਟ ਪੰਜਾਬੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੱਸਦਾ ਹਾਮੀ ਭਰੀ। ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਐਮੈਰਿਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ

Karn Gill

COLDWELL BANKER

KARN GILL

Canton, MI

LOAN OFFICER

(Evergreen Mortgage)

-New Purchase, Home Loans
-Existing Mortgage, Refinancing
-Lowest Possible Closing Cost, 0 Point
-Lowest Possible Bank Interest Rates
-Lowest Possible Monthly Payments

REALTOR

(Coldwell Banker Preferred)

-Help Buying a House -Help Selling a House
Discount on Sale Commission Rates
Trust, Honesty, Understanding PLUS

734-612-9984

KarnGill@Hotmail.com

www.KarnGill.com

Aero Travel & Tours Inc.

8401 N. Crawford Ave #105, Skokie IL 60076

Serving The Community Since 1981

Most Economical Fares & Confirmed Seats to Indian, Pakistan, Bangladesh, Europe and Middle East.

Consolidators For All Major Airlines

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 122 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੋਰਾਨ ਚਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਪਟਿਆਲਾ, ਸੰਗਰੂਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਕੁਲ 122 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੱਖਰੀਆਂ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਰ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਨੂੰ ਤੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਦੌਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹਰਸਿਮਰਨਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

ਇਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਸ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਕਵਰਿੰਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਹਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿੱਕੂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਟਿੱਕੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਰਿਸ਼ਮਾਂ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਵਰਿੰਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਸੁਖਦੌਰ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ ਸੰਗਰੂਰ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰਨੌਤ ਕੌਰ ਪਟਿਆਲਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ਤਾਰਾਰ ਨੇਤਾ ਜਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਚੰਦਮਾਜ਼ਾਰ ਪਟਿਆਲਾ, ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਹੀ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬੁਲਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ 18 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨ ਤੱਕ 32 ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ

ਪੱਤਰ ਭਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਦੇ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ, ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.ਐਲ.) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਮਾਈ, ਬਸਪਾ

ਹਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਬਾਦਲ

ਰਣੇਂਦਰ ਸਿੰਘ

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਦੇ ਨੇਮ ਚੰਦ ਤੇ ਹਨੀ ਜੈਨ, ਸਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਵਿਜੇ ਦਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਥਰਾ ਦਾਸ, ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਨਵਨੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸਿਵ ਸੈਨਾ (ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ) ਦੀ ਗੀਤਾ ਰਾਣੀ, ਸਿਵ ਸੈਨਾ (ਹਿੰਦਸਤਾਨ) ਦੇ ਦਿਆਲ ਚੰਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਲੋਕ ਜਨ ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰੀ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਭਾਰਤੀ ਦਲ ਦੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਾ ਸਿੰਘ, ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਰਵੀਨ ਹਿੱਤੀ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕਮਲ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਘੁਬਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿਸ਼ਨਾ ਰਾਣੀ, ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਧਿਆਨ

ਦਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਥਰਾ ਦਾਸ, ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਗਰੀਬ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤੀਆ ਗਓਂਤ ਤਜ ਦਲ ਦੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਿਵ ਸੈਨਾ (ਹਿੰਦਸਤਾਨ) ਦੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਪੱਧੂ ਸਿੰਘ, ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ, ਲੋਕ ਜਨਸਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਬ ਸਿੰਘ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਦਲਿਤ ਵੈਲਫੇਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਮਥਰਾ ਦਾਸ, ਆਤਮ ਰਾਮ, ਸੁਭ ਲਕਸਮਨ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਮੁਨਜ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੇਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮੇਤ ਕੁਲ 32 ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗ੍ਰਹੂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕਵਰਿੰਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਵਿਗੂਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ (ਆਈ) ਵਿਜੇਏਂਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਾ ਸਿੰਗਲਾ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.ਐਲ.) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਜੋਧਾ, ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੁਖਦੋਵ ਜਮਾਲਉਰ ਦੀਨ ਤੇ ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੁਖਦੋਵ ਸਿੰਘ ਛੀਡਸਾ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੇ ਆਗੂ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਲੋਕ ਜਨ

ਸਕਤੀ ਪਾਰਟੀ, ਬਿੰਲੂ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦਲ, ਰਤਨ ਲਾਲ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੋਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮੇਤ 22 ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

ਪਟਿਆਲਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਕਵਰਿੰਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਵਿਗੂਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ (ਆਈ) ਵਿਜੇਏਂਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਾ ਸਿੰਗਲਾ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.ਐਲ.) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਜੋਧਾ, ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੁਖਦੋਵ ਜਮਾਲਉਰ ਦੀਨ ਤੇ ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੁਖਦੋਵ ਸਿੰਘ ਛੀਡਸਾ ਅਤੇ ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮੇਤ ਕੁਲ 33 ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

ਈਸਾਈਆਂ ਵਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : 1984 ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਥਿਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪੁਸਤਪਨਾਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਕਟਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੁਣ ਉਤੀਸਾ ਵਿਚ ਇਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁਧ ਭਤਕਾਏ ਦੋਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਘੁਬਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿਸ਼ਨਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਕਿਸਾਈ ਅਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੋਸੀਓਂ ਇਕਨੋਮਿਕ ਡੀਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਕੋਆਡੀਨਿਟਰ ਡੈਨੀਅਲ ਬੀਦਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਤੀਸਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੰਧਮਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁਧ ਭਤਕਾਏ ਦੋਗਿਆਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰ ਇਸਾਈ ਲੋਕ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ 40 ਤੋਂ ਵਧੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤੇ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਅਸੋਕ ਸ਼ਾਹੂ ਨੂੰ ਕਰਮਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਕਿਤਾ ਹੈ। ਇਸਾਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੋਸੀਓਂ ਇਕਨੋਮਿਕ ਡੀਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਕੋਆਡੀਨਿਟਰ ਡੈਨੀਅਲ ਬੀਦਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਤੀਸਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੰਧਮਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁਧ ਭਤਕਾਏ ਦੋਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਘੁਬਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿਸ਼ਨਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਕਿਸਾਈ ਅਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੋਸੀਓਂ ਇਕਨੋਮਿਕ ਡੀਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਕੋਆਡੀਨਿਟਰ ਡੈਨੀਅਲ ਬੀਦਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਤੀਸਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੰਧਮਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁਧ ਭਤਕਾਏ ਦੋਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਘੁਬਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿਸ਼ਨਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਕਿਸਾਈ ਅਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੋਸੀਓਂ ਇਕਨੋਮਿਕ ਡੀਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਕੋਆਡੀਨਿਟਰ ਡੈਨੀਅਲ ਬੀਦਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਤੀਸਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੰਧਮਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਸਾਈਆਂ ਵਿਰੁਧ ਭਤਕਾਏ ਦੋਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਘੁਬਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿਸ਼ਨਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਕਿਸਾਈ ਅਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੋਸੀਓ

ਮਾਲਟਾ ਕਿਸ਼ਤੀ ਕਾਂਡ : ਇਟਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤੀਹ-ਤੀਹ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ

ਜਲੰਧਰ : ਮਾਲਟਾ ਕਿਸ਼ਤੀ ਕਾਂਡ ਚੁਪਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਕਰ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਟਲੀ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 30-30 ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਊਹਨ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਨੂੰ 30 ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਲਟਾ ਕਿਸ਼ਤੀ ਕਾਂਡ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੇਤਾ ਨੇ ਦਸਿਆ, “ਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬੁਰਾ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਤਰਾਬ ਅਹਿਸਦ ਸੇਖ ਅਤੇ ਸੀ. ਜਨਰੋਡਾਕੀਜ਼ ਨੂੰ 30-30 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਤਰਾਬ ਅਹਿਸਦ ਸੇਖ ਮੁਲ ਰੂਪ ‘ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਟਾ ਦੀ ਐਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾ ਕੇ ਉਥੋਂ ਹੋਟਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਸੀ. ਜਨਰੋਡਾਕੀਜ਼ ਨੂੰ 30-30 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ।”

ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸਵ ਜੰਗ 'ਚ ਵਰਤਿਆ ਪੁਰਾਣਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਐਛ-84 ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਂਡ 'ਚ ਵਰਤਿਆ 25 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਯਿਊਹਨ ਜਹਾਜ਼ ਉਤੇ 565 ਭਾਰਤੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਬਦਲੀ ਸਮੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਦੁਰਘਟਨ ਗੁਸਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 290 ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਈ ਖੇਤਾ ਨੇ ਦਸਿਆ, “ਇਟਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੰਡ ਕੇ ਰਾਹਤ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ 30-30 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ।”

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਯਿਊਹਨ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਅਲ ਹਾਲ ਯੂਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਪਰਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਾਈ ਖੇਤਾ

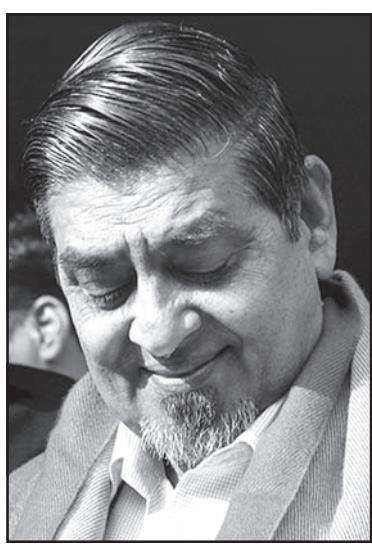
ਟਾਈਟਲਰ ਬੋੜਾਂ ਮੈਂ, ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਅਕਾਲੀ ਦਲ '84 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਵਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਇਕ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਕੀਤਾ।

ਟਾਈਟਲਰ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਦਕਿ ਮੈਂ ਆਜਿਹੀਆਂ 14 ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਵਾਂਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ '84 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ 'ਚ ਸਮਾਲ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਾਜਪਾਈ, ਅਡਵਾਨੀ ਵਰਗੇ ਆਗੂ ਵੀ ਪਿਛਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਮੌਕੇ ਮੇਰੇ ਹਾਲੋਂ 'ਚ ਫੇਰ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਜਿਤਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਭੇਜਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਾਜਪਾਈ, ਸਾਹਮਣੇ ਉਛਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛੀ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਵਿਖੇ ਹੁਕਮ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਾਈ ਖੇਤਾ

ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ

ਲਿਆ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਰਤੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਇਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਨੇ ਦੰਗ ਪੀਤੜ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ-ਕੈਣਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿਨੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਦੰਗਿਆਂ ਮੌਕੇ ਆਪਣੀ ਸਮਾਲੀਅਤ ਇੰਦਰਾਂ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੀ.ਡੀ. ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ

ਟਾਈਟਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੋ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਮੌਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛੀ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਵਿਖੇ ਹੁਕਮ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਾਈ ਖੇਤਾ

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ 'ਚ 27 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਝੂਠ ਮੁਠ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਖੇਡਦਾ ਖੇਡਦਾ ਸੱਚ ਮੁੱਢ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਲੋਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਸਵਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਸਗੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਗਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਢੰਗ ਟਾਪਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪਣੀ ਰੀਪੋਰਟ 'ਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਗੱਫਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਲੰਘੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਰਮੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ

ਸੌਂ ਦਿਤੀ। ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਾਸਕ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ 'ਚ ਲਗਭਗ 27 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 2700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਪੂ ਬੋਡ ਪਵੇਗਾ।

ਇਸ 'ਚੋਣ 2050 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੁਕਿਆਂ 'ਤੇ ਅਤੇ 650 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ

ਚੇਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਦੀ ਵਿਖੇ ਹੁਕਮ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਲੋਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਢੰਗ ਟਾਪਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 60 ਸਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਨੇ ਦਸਿਆ, “ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਕਾਂਡ ਦੇ 27 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਇੱਲੀ ਦੇ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪਾਲੀਟਨ ਮੈਨੀਸਟਰੇਟ ਦੀ ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵਲੋਂ ਕੇਸ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਕਦਮੇ ਦੀ ਹੋਲੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਿਰੁਧ ਇੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਖਲ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 15 ਮਈ ਤਕ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਸ ਸਬੰਧੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।” ਦਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ‘ਚ 2 ਪਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸਮਾਲ ਸਨ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਖੇਤਾ ਨੇ ਦਸਿਆ, “ਇਟਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੰਡ ਕੇ ਰਾਹਤ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ 30-30 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ।”

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਯਿਊਹਨ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਅਲ ਹਾਲ ਯੂਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਪਰਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਨਾਲ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਵਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਬੱਖੀ ਹੈ।

ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ‘ਖਾਸ’ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮੁਹਿਮ

ਭਗਤਾ ਭਾਈ : ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਆਰਗੋਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿ

ਚਲਈਰ ਸਿੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੱਕ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤਸ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਹਉਮੈ ਤੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਅੰਗੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜੇ ਅਤੇ ਘੇਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਅੱਜ ਤਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰੁਚੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇੰਦਰਾਕਿਆਂ, ਅਡਵਾਨੀਕਿਆਂ, ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰੂ ਇਕੋ ਅਗਨ ਰੱਬ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ, ਸਿੱਖ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮਲੀਆਮੇਟ ਅਤੇ ਅਗਨ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੱਟ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਤ ਸਮਾਜ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਾ ਆ ਸਕੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀ ਲਾਣੇ ਚੌਪਰ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹਨ। ਉਪਜਦੇ ਹਨ ਫਾਸੀਵਾਦ। ਜਿਸ ਕਰੁਚੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਆਮੀਰੀ-ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਛੁੱਟ ਰਾਹੀਂ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ

ਨਹਿਰੂਕਿਆਂ, ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਤੇ ਅਡਵਾਨੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿੜੇਂ ਕੁੱਝ

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੋਝੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰਾਂ ਦਾ ਸੱਚ ਕਿਵੇਂ ਬਿਆਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਉਪਜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਦਿਮਾਗ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਵਿਕਾਸ ਹੈ।

ਪਰ ਹੈ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇ ਚੱਖਟੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ 'ਆਦਿ ਸੱਚ ਜੁਗਾਦਿ ਸੱਚ' ਕਹਿ ਕੇ ਬਿਆਨਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਰਧਾਲੂ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਮੇਟਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਵਲ ਪੂਜਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪੂਜਾ ਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਅੰਡਿਆਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਮੌਤ ਇਕ ਬਨਿਆਦੀ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੁਢਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ? ਸਮੱਚੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਗਵਾਈ ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਚੀ ਸੋਚ ਅਧੀਨ ਇਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾ ਕੇ ਭੋਗਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਹੜੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਭਾਵ ਅਸਲੀਅਤ/ਤੱਤ ਪਛਾਣਨ ਦੀ ਮਨੁੱਖ

ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ

ਨੂੰ ਜਾਚ ਸਿਖਾਈ ਸੀ ਪਰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਕਮੀ ਸਦਕਾ ਉਹ ਜਾਚ ਕੇਵਲ ਦਿੱਖ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇਂ ਦਾ ਰੂਪ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਸਿੱਖ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੋਂ ਆਕੀ ਹਨ।

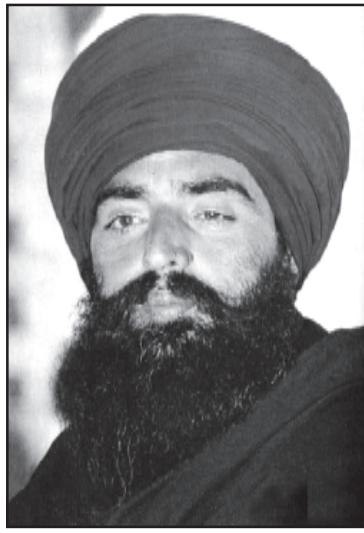
ਅਜੋਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬੱਧੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਹਉਮੈ ਤੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਅੰਗੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜੇ ਅਤੇ ਘੇਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਅੱਜ ਤਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰੁਚੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇੰਦਰਾਕਿਆਂ, ਅਡਵਾਨੀਕਿਆਂ, ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਜਗਤ ਨਰਾਇਣੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰੂ ਇਕੋ ਹਜ਼ਾਰ ਅਣਪਛਾਡੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜੂਲਮ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਣਦਾਂ ਵਾਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੱਖ ਵਰਗੇ ਸਰਮਾਇਦਾਰੀ ਦੇ ਸੀਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਇਕ ਢਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਸਿੱਖ 'ਕੁੱਲ-ਨਾਸ' ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚਾਲ ਹੈ।

ਪਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲੋਂ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਾਈਵੀ ਸਿੱਤਰਤਾ ਮਿਲੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕੀ, ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਰ, ਜਹਾਂਗੀਰ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਸ਼ਾਹ

ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦੀ ਲਾਣੇ ਚੌਧਰ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹਨ। ਉਪਜਦੇ ਹਨ ਫਾਸੀਵਾਦ। ਜਿਸ ਕਰੁਚੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਆਮੀਰੀ-ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਛੁੱਟ ਰਾਹੀਂ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ

ਅਬਦਾਲੀ ਜਿਹੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹਿਹਾਸਕ ਯਾਦਾਂ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਤਾਈ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਣ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੱਖ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲੇ

ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਹੈ ਅਡਵਾਨੀਕਿਆਂ (ਭਾਜਪਾਈਆਂ) ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਗਾਂ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਕਰਤਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ 'ਕੂੜੇ ਕੂੜੀ ਪਾਹਿ' ਦਸਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੋਰੇ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਨੇ ਅਡਵਾਨੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਯਾਰੀ ਗੰਚ ਕੇ ਬਾਣੀ ਦੀ ਅਵੰਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਹੀ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਅਨ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਅਨੇਕ ਕਿਰਤੀ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਪੂਰੁਚ ਕੇਵਲ ਏਨੀ ਰੱਤ ਸਾਡਾ ਵਾਹਿਗੁਰ ਵਿਚ ਪੰਡਿਆਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ 'ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।' ਨਵੀਂ ਪੂਰੁਚ ਕੇਵਲ ਏਨੀ ਰੱਤ ਸਾਡਾ ਵਾਹਿਗੁਰ ਵਿਚ ਪੰਡਿਆਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰ ਦਾ ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ 'ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।' ਨਵੀਂ ਪੂਰੁਚ ਕੇਵਲ ਏਨੀ ਰੱਤ ਸਾਡਾ ਵਾਹਿਗੁਰ ਵਿਚ ਪੰਡਿਆਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰ ਦਾ ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ 'ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।' ਨਵੀਂ ਪੂਰੁਚ ਕੇਵਲ ਏਨੀ ਰੱਤ ਸਾਡਾ ਵਾਹਿਗੁਰ ਵਿਚ ਪੰਡਿਆਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰ ਦਾ ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ 'ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।'

ਇਸ ਲੜੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਥਾ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਅਤੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਤੀ ਸਾਡਰ ਜਨਰੈਲ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੱਖ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲੇ ਦੇ ਦਸਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ, ਇੰਦਰਾ, ਸੰਜੇ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚੌਧਰ ਲੈਣ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਜਦ ਜਦ ਲੋਕ ਦਬਾ ਬੱਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੰਦੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਤਾਨੀ ਅਤੇ ਫਾਸੀਵਾਦੀ ਹੱਥਕੰਢੇ ਵਰਤੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਜੂਲਮ ਦਾਏ।

1975 ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਸੇਖ ਅਬਦਾਲਾ ਅਤੇ ਜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ, ਇੰਦਰਾ, ਸੰਜੇ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚੌਧਰ ਲੈਣ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਅਨ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਚ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਦੇ ਸਾਡਾ ਵਾਹਿਗੁਰ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਜਾਗਤ ਨਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ 'ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।' ਨਵੀਂ ਪੂਰੁਚ ਕੇਵਲ ਏਨੀ ਰੱਤ ਸਾਡਾ ਵਾਹਿਗੁਰ ਵਿਚ ਪੰਡਿਆਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰ ਦਾ ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ 'ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ।' ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਚਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਦਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਨਿਰਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਦ ਵਿਚ ਹੋਏ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਨਿਕਲਿਆ ਤੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੱਖ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲੇ ਦ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2009

ਅਸਥਿਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ 'ਚ ਹਨ - ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗੇੜ ਪੁਰਾ

ਲੰਘੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿਚ 17 ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ 124 ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਵੇਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵੋਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਕਸਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਾਨ 18 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਵੇਟਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਕੇਰਲ, ਅਰੂਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੇਘਾਲੀਆ, ਮਿਜ਼ੌਰਮ, ਨਾਗਾਲੈਂਡ, ਛੱਡੀਸਿਗੜ੍ਹ, ਅੰਡੇਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ, ਲਕਸਦੀਪ, ਅਧੰਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਆਸਾਮ, ਬਿਹਾਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜ਼ਿਨ੍ਹੇ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਮਹੀਨੂਰ, ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਹੋਈ ਵੋਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਿਹਾਰ, ਛੱਡੀਸਿਗੜ੍ਹ, ਉੜੀਸਾ, ਝਾਰਖੰਡ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਕਈ ਥਾਈਂ ਹਿੱਸਾ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਹਿੱਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਧ ਵਾਪਰੀਆਂ, ਜਿਥੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਕਮ ਵਿਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਰੀ। ਇਥੇ ਇਕ ਚੋਣ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਵੇਟਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਵੇਟਾਂ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਵਾਲੇ ਚਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵੀ ਖਬਰਾਂ ਆਈਆਂ। ਇੱਜ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਿੱਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਖੁਦ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਹਿੱਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਸਫ਼ਲ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਵੇਟਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਵੱਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਵੇਟਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕੰਮ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 124 ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਵੇਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਬਿਹਤਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਖਾਉਣੀਆਂ, ਉਥੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਹਿਤੀ 'ਜੈਸੇ ਥੇ' ਵਾਲੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂਡ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਭਾਂਪਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚੋਣਾਂ ਉੱਪਰ ਤਿੰਖੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧੰਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਇਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੇਲ੍ਗੁਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲਾ 'ਮਹਾਕੋਟਮ' ਗਨਜੋੜ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਵਖਰੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮਤੀ ਇਸੇ ਗਨਜੋੜ ਨਾਲ ਜੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 17 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੌਰਾਨ 5 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿਚ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਮੰਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਮੌਕੇ ਸਜ਼ਾਗਰ ਹਨ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਵੇਟਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਹਾਲੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਭਾਜਪਾ-ਸਿੱਵ ਸੈਨਾ ਗਨਜੋੜ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਸਪਾ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਇਥੇ ਭਾਜਪਾ ਸਿੱਵ ਸੈਨਾ ਗਨਜੋੜ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਹਾਰ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਖੇਰੇ ਕਾਰਨ ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਮੌਕੇ ਵਧੇਰੇ ਹਨ। ਇਸਾਈ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਕੰਧਮਾਲ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਾਈਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸਾ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਰਹੀ।

ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਥੋੜਾ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਛੇ ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਵੇਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 4 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਗਨਜੋੜ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਸੀਟ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਭੋਜਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ-ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਗੱਠਜੋੜ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਜਿੱਤ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੀ ਹਨ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਭੋਜਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਦਲ ਯੂਨਾਇਟ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਗਨਜੋੜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ-ਜਨ ਸਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਗਨਜੋੜ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਇਥੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਛੱਡੀਸਿਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 11 ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਵੇਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੱਦ ਉੱਪਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਇਥੇ ਦੁਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 7 ਸੀਟਾਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਹੁੰਡਾ ਵੱਜਿਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧ ਵੀ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੰਘੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ 20 ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਵੇਟਾਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਖੋਬੋਖੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਐਲ.ਡੀ.ਐਫ. ਨੇ ਕਵਚਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਹਵਾ ਕੁਝ ਕੁਝ ਇਸ ਗਨਜੋੜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲਾ ਯੂ.ਡੀ.ਐਫ. ਵੀ ਕੇਰਲ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਝ ਆਸ ਇਹ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਖੋਬੋਖੀਆਂ ਦੀ ਇਥੇ ਦੁਰਗਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖੋਬੋਖੀ ਕੇਰਲ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕਿੰਨਾ ਕ ਆਧਾਰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਤ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਵੇਟਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉੱਪਰ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਖਿਚੜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਸਹੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣੋਂ ਤੋਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਜਿਹੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਬਨਾਮ ਜਾਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੇਟ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੇਟ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੁੰਡਾ ਫੇਰਦੀ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਤਿੜਕਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਲ ਹੀ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ।

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਮਾਡਰਨ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ
 ਧੀਆਂ-ਨੂੰ ਹੋ ਪੁੱਤ ਵੀ ਨਾਲ ਤੋਰੇ,
 ਲੋਕ-ਲਾਜ ਤੇ ਸੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਮੀਆਂ।
 ਵੇਟਾਂ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇਂ ਹੀ ਕਰਨ ਦਾਅਵੇ,
 ਝੰਡੇ ਦਿਤੇ ਨੇ ਜਿੱਤ ਦੇ ਗੱਡ ਮੀਆਂ।
 ਸੁਣੋ ਨਾ ਮਿੱਠੀ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀ,
 ਉਚੀ ਵੱਜਦੀ ਝੂਠ ਦੀ ਢੱਡ ਮੀਆਂ।
 ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਦਿਖਲਾਇਕੇ ਵੇਟਾਂ ਨੂੰ,
 ਮਤਲਬ ਆਪਣਾ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਕੱਢ ਮੀਆਂ।
 ਭੀਖ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗਦੇ ਫਿਰਨ ਲੀਡਰ,
 ਗਲੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਝੋਲੀਆਂ ਅੱਡ ਮੀਆਂ!

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਲਈ ਕੌਣ ਜਿੰਮੇਵਾਰ?

ਬੀਤੀ 16 ਅ

ਜਿਆਦਾਤਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਥ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 272 ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੀਜੇ ਮੌਜੂਦੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁਮਤ ਜੁਟਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਠਜੋੜ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਨਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਵਾਰ ਪਿੱਛੇ ਕਦੇ ਖੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਠਜੋੜ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਵਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਪਵਾਰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਯਾਰ ਏ ਪਵਾਰ

ਇਹ ਗੱਲ ਕੁਝ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ
ਸੁਰਦ ਪਵਾਰ ਆਪਣੇ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਤਕਨੀਕੀ
ਖੁਗਾਬੀ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਵਿਚ ਤੀਜੇ
ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ। ਇਹ
ਉਹੀ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੀ ਇਕ
ਨੇਂਡਾ ਕੋਲ ਨਾਗਰਿਕ ਉਡਾਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਅਹੁਦਾ
ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਈ ਵੱਡੇ
ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਪਲ ਭਰ
ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਪਿੱਛੇ ਅਸਲ
ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਪਵਾਰ ਉਸੇ ਮੰਚ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਦੇ (ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ) ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਪਵਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦਾ ਮਹਾਂਅਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਗਠੋੜ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੇ।

ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਵਾਰ ਨੇ ਰਾਜਿਨੀਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਦੇ ਉਹ ਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਅਸਫਲ। ਆਦਿ, ਅਤੀਤ ਵਿਚ

ਸੰਚਾਰ
ਪ੍ਰਕਾਰ

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰਦ ਪਵਾਰ ਇਹੋ
ਜਿਹੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਨੀਤਕ
ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸਤ ਹਨ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਜਦ ਉਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਵਸੰਤ ਦਾਦਾ ਪਾਟਿਲ
ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਸਨ। ਉਦੋਂ ਪਵਾਰ ਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ
ਨੇਤਾ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਵਿਰੋਧੀ
ਨੇਤਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਸਨ।

ਅਪਣੀ ਇਸ ਖੂਬੀ ਦੇ ਚਲਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ 1978 ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ
ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ
ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰੈਸਿਵ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਫ੍ਰੈਂਟ
(ਪੀ.ਡੀ.ਐਫ.) ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ। ਜਨਤਾ
ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਨਸੰਘੀ
ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਇਸ
38 ਸਾਲਾ ਰਾਜਨੇਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਰਗ ਦੇ
ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਤਗਤਾ ਨੈਟਵਰਕ ਬਣਾਇਆ,
ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਚਲਾਕ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ
ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਰਾਜਨੇਤਾ ਦੀ ਛਵੀ ਦੇਖਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰਸਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਦ
ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਬਿਛਾਉਂਦੇ
ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਕੈਡਲਾਂ (ਖਾਸ
ਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੰਬੰਧੀ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ
ਅਫਵਾਹ ਉੱਠੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਸ 'ਤੇ ਦਾਗ
ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ
ਵਿਚੋਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ
ਵਿਚ ਕਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਿੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਵਾਲੇ

ਪੁਲਾਸ਼ ਕਾਰਤ

ਅਤੇ ਇੱਝੜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਬਿਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਕੈਡਲਾਂ (ਖਾਸ ਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੰਬੰਧੀ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਅਫਵਾਹ ਉੱਡੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਸ 'ਤੇ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਚੰਗਾ ਹੈ।

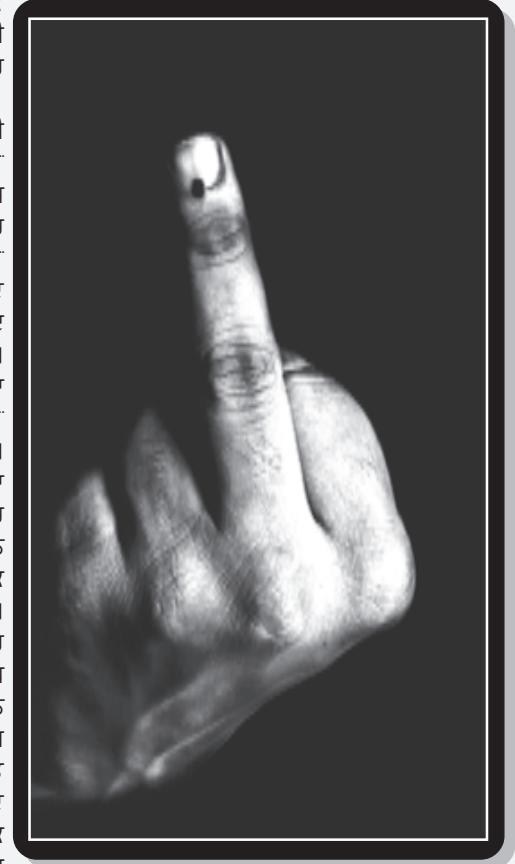
ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਜਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ। ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਵਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਦੇਸਤ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਉਹ ਸਭ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਹੁਣ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੱਕ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਰੂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲੇ ਵਿਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣ, ਉਹ ਖੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਾਮਣੇ ਆਉਣ। ਕਦੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਦੁਜਿਆਂ ਨੂੰ ਝਾਂਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਖੇਡ ਇਕ ਹੱਦ ਤਕ ਹੀ ਚਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਰਾਸ਼ਤ, ਪਵਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਹ ਜੋ ਖਮ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਦੁਜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਅੰਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1978 ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਰ 1999 ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡਦਿਆਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਦਾ ਆ ਖੇਡਣ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਟਿਕ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਪਵਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕੇ ਰਹੇ ਬਲਕਿ ਅੰਗੇ ਵੀ ਵਧੇ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ
ਸਾਹਮੀ ਕਦਮ ਨਦਰਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਕਦਮ
ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਦੋ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ
ਨੀਤੀ ਇਹ ਪੁਕਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕੇ
ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕਈ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਪਵਾਰ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤਾਂ ਬਣੈ
ਰਹਿੰਗੇ, ਪਰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਹ ਇਸ ਹੋਤਾ
ਵਿਚ ਪਛੜ ਜਾਣਗੇ।

ਨੈਗੇਟਿਵ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਲੰਮੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਆਸਵੰਦ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ
ਸਨੇ ਵਰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹਸਾਤ
ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਸ਼ਡਰੰਜ ਵਿਚ ਰਾਜਾ, ਵਜ਼ੀਰ
ਅਤੇ ਪਿਆਦੇ ਲਗਭਗ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਗਰੀਬੀ
ਹਟਾਓ ਦੇ 62 ਸਾਲ [REDACTED] ਸੁਰਿੰਦ
ਪੁਰਾਣੇ ਨਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ [REDACTED]
ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰ
ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਤੀ,
ਧਰਮ ਅਤੇ ਵੇਟਾਂ ਬਟੋਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਪਿਸ਼
ਰਹੇ ਵੇਟਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ
ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੰਛਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਨੋਟਾਂ
ਦੀ ਸਰਸਮਾਹਟ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ। ਆਮ
ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਵੇਟਿੰਗ ਕੇਂਦਰ ਤੱਕ ਲਿਆਉਣ ਲਈ
ਕਿਤੇ ਆਮੀਰ ਖਾਨ- 'ਚੰਗੇ ਨੂੰ ਚੁਣੋ, ਸੱਚੇ ਨੂੰ
ਚੁਣੋ' ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਚਾਹ ਦੀ
ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਜੇਕਰ ਤਸੀਂ ਵੇਟ
ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸੌਂ ਰਹੋ'। ਇਲੈਕਟੋਰ
ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ- 'ਪੱਪੂ ਕਾਂਟ ਵੇਟ'
ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ-
'ਨੋ ਟੁ ਕਿਮੀਨਲਜ਼'। ਇਸ ਰੌਲੇ-ਰੱਪੋ ਵਿਚ ਕੀ
ਵੇਟਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਥੋਪੇ ਗਏ
ਦੋਸ਼ੀ, ਬ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਾਂ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸ਼ਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਨਕਾਰ ਕੇ ਵੇਟਿੰਗ ਮਜ਼ੀਨ ਦਾ ਉਹ ਬਣਨ ਦਬਾ
ਸਕਣ ਸਿਹਤਾ ਗਿਣਣੀ ਕਰ ਸਕੇ
ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ
ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੇਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ
ਨਹੀਂ।

ਅਪਾਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਨਾ ਭਰਨ ਦੇਵੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ
ਨਵਾਡਾ ਸੁਬੰਧ ਵਿਚ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਤੇ 'ਨਨ ਆਫ
ਦੀਜ਼ ਕੈਡੀਡੇਟ' ਦਾ ਬਣਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਸੰਨ
1999 ਵਿਚ ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਆਫ ਡੈਮੈਕ੍ਰੈਟਿਕ
ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਗਜ਼ ਭਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ
ਆਪਾਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਚੀ ਵੀ ਲਗਾਈ
ਜਾਏ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ।
ਸਨ 2000 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ
ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸੁਸਤੀਮ
ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ
ਮੌਹਰ ਲਾਈ। ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਵੋਟਿੰਗ ਹੀ ਆਪਣੇ
ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਤਰੀਕਾ
ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ
ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਕਸ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਆਮ
ਆਦਮੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ
ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਟੀਕਲ 324 ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ
ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਫੀ ਔਨ ਫੋਅਰ'

ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੌਂਹ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਜਾਇਦਾਦ, ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੋਵੇ। ਜੁਨ 2002 ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਤੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਰਬਦਲੀ ਸਭਾ ਨੇ ਲੋਕਪ੍ਰਤਿਨਿਧ ਚਾਰੰਕ 1951 ਦਿਨ ਥੋੜਾ ਜਾ ਪੈਸ਼ ਕਿ

ਆਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਮਾਰਚ 2003 ਵਿਚ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਂਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੋਧ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ
ਦਿੱਤਾ। ਸਨ 2001 ਵਿਚ ਚੁੱਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ
ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ 2004
ਵਿਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੈਂਗੋਟਿਵ ਵੇਟ ਦੇ
ਮਤੇ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਦੋਨਾ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ।
 ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ
 ਬੈਚ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ
 ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੁਮਨਾਮ ਵੈਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡਾ
 ਹੱਕ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ
 ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਾਰਗਦਾਰਸ਼ਕ
 ਲੋਕਤੰਤਰ ਵੀ ਬਣੇਗਾ, ਜਿਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ
 ਅਸਮਰਥ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਸਵੀਕਾਰ
 ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਦਾ 'ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ-09'

ਸਿਕਾਗੋ (ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.) ਸਿਕਾਗੋ ਵਲੋਂ ਵਿਸਥੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ 2009' ਲੰਘੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਥੇ ਲੇਨ ਟੈਕ ਹਾਈ ਸਕਲ ਦੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਇਸ ਰੰਗਾਂਰੰਗ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਸਥਾ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਕੋਈ 32 ਆਈਟਮਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭੰਗਤਾ, ਡਾਂਸ ਤੇ ਕੰਗਿਓਗਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੱਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਭੰਗਤਾ, ਗਿੱਧਾ, ਡਾਂਸ ਅਤੇ ਗੋਤ-ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਕਿੱਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿਕਾਗੋ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਬਰਬਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਸਕਾਨਸਨ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਇਹ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਆਗਾਜ਼ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਬੋਰਡ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਿਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਵਿਸਥੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੂਰ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਕਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਲਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 'ਸਿਖ ਯੂਥ ਆਫ ਸਿਕਗੇ' ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਸਬਦ ਦੀ ਸਮਾਗਮੀ ਉਪਰੰਤ ਹਾਲ 'ਚ ਬੈਠੇ ਬਹੁਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਲੋਂ ਤਾਝੀਆਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਲੱਗੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਤੋਹਫਾ ਮਿਡਿਜ਼ਿਨ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅਜੇ, ਬੋਬੀ ਅਤੇ ਹਿਤੇਸ਼ ਨੇ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਲ ਧੂਨ ਰਾਹੀਂ ਮਾਹੌਲ ਸੰਗੀਤਮਣੀ ਬਣਾਇਆ। 'ਉਡੇ ਜਥੁਨ ਜੂਲਫ਼ੇ ਤੇਰੀ...' ਗੀਤ ਦੀ ਧੂਨ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨ ਚੇਤੇ ਕਰਾਏ।

ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਨੰਨੇ ਨੰਨੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਬੜੀ ਖਾਸ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤਾ ਸੁਰ-ਤਾਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਨੱਚ ਰਹੇ ਪਰ ਆਪਣੀ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਬੜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਦੋ ਟੋਰੇ ਵਾਲੀ ਪੱਗ ਫ਼ਬ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਹਰੇ

ਜਾਂ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਪਾਇਆ ਕੁੜਤਾ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਭੰਗਤੇ-ਗਿੱਧੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਚਕਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਹੋਣ। ਸਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਦੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ 'ਮਜ਼ਾਜ਼ਣਾਂ' ਨੇ ਡਾਂਸ ਅਤੇ ਬਲਜੀਤ ਸੰਥਾ ਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ਗਰੁੱਪ 'ਤਿੰਡਿਆ' ਨੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਪਾਈ। ਨਤਾਜਾ ਗਰੋਵਰ ਤੇ ਰੁਬੀ ਚਾਵਲਾ ਦੀ ਟੀਮ 'ਗੱਭਰੂ' ਨੇ ਆਜਾ ਨੱਚ ਲੈ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿਚਿਆ। 'ਵਿੰਡੀਸਿਟੀ ਗੱਭਰੂ ਭੰਗਤਾ ਗਰੁੱਪ' ਨੇ ਰਮਨਦੀਪ ਸੇਖੋਂ ਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਦਿਓਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਠ

ਪਿੰਡ 'ਚ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੇਡੀਓ ਰੋਣਕ ਮੇਲਾ ਦੀ ਹੋਸਟ ਪੰਮਾ ਗਿੱਲ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦਾ ਗੀਤ 'ਸੱਜਣਾਂ ਵੇ ਸੱਜਣਾਂ...' ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਬਸੁਰਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਗਾਇਆ ਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੀ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਟਿਕ ਕੇ ਸੁਣਿਆ। ਮਿਲਵਾਕੀ ਤੋਂ ਗਾਇਕ ਕਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ 'ਅੱਖ ਦੀ ਮਾਰ ਬੁਰੀ', ਸਤਵੰਤ ਅੱਟਲ ਨੇ 'ਮੇਰਿਆ ਵੇ ਮਾਹੀਆ' ਅਤੇ ਮੋਨਾ ਭੱਲਾ ਨੇ 'ਬਾਬੀ ਦੀਵਾਂ ਜਗਾ' ਗੀਤ ਗਾਇਆ। ਨਵਜੋਤ ਮੁਲਤਾਨੀ ਤੇ ਦੇਵਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਤਿਆਰ ਟੀਮ 'ਗੱਭਰੂ ਜਵਾਨ' ਦੀ ਧਮਾਲ ਅਤੇ 'ਕਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' ਟੀਮ ਦਾ ਭੰਗਤਾ

ਦੀ' ਗਰੁੱਪ ਦੀ 'ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ' ਅਤੇ 'ਇੰਡੀਅਨ ਭੰਗਤਾ ਗਰੁੱਪ' ਦਾ 'ਖੱਚੀਆਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ' ਆਈਟਮ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸਨ। ਇਹ ਆਈਟਮਾਂ ਕੁਮਾਰ ਪਿੰਕੀ ਘੋੜਤਾ, ਜਗਦੀਪ ਗਿੱਲ, ਕੇਵਨਦੀਪ ਅਟਵਾਲ ਤੇ ਮਨਮਿੰਦਰ ਭੱਠਲ, ਮਹਿੰਦਰਜੀਤ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲੀਆ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ 'ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ' ਦੇ ਡਾਂਸ/ਗਿੱਧ ਮਿਕਸ ਨੇ ਹਾਲ ਗੁੰਜਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲ ਵਿਚ ਮੰਜੂਦ ਨੇ ਜੱਜਵਾਨ ਵਰਗ ਇਸ ਆਈਟਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕੂਕਾਂ/ਸੀਟੀਆਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੋਣੀ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਹੋਣ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰ ਸਨ-ਸੰਨੀ ਕੁਲਾਰ, ਜੈਵੇਵ ਭੱਠਲ (ਪੰਜਾਬ ਆਟੋ), ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸੈਣੀ, ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸਿੰਘ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਰੀਐਲਟੀ), ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਕੈਸਕੋਡ ਬੈਕਨੀਟਸ), ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ, ਵੈਸਟਰਨ ਯੂਨੀਅਨ, ਭਾਰਤ ਮੇਟਰੀਮੈਨੀ, ਕੋਹਲ ਇੰਕ., ਹਰਮਿੰਦਰ ਖੇਰਾ, ਡਾ. ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਸਿਕਗੇ ਚਿਲਡਰਨਸ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਕੈਲਮਜ਼ੂ। ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਮਾਲੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿੰਡਲ, ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਬੀਰਏਂਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ, ਲਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਗਤੀ, ਸੰਧੂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਰਨ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ ਤੇ ਡੈਵਰਾਏ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

'ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ 2009' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਨੇਪੜੇ ਚਾਡੂਨ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਨੀ ਕੁਲਾਰ, ਮੈਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿੰਡਲ, ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਬੀਰਏਂਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ, ਲਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਗਤੀ, ਸੰਧੂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਰਨ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਖਹਿਰਾ ਤੇ ਡੈਵਰਾਏ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

'ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ 2009' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਨੇਪੜੇ ਚਾਡੂਨ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਨੀ ਕੁਲਾਰ, ਮੈਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ, ਸਕਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਰਨ, ਖਜ਼ਾਨਾਚੀ ਆਫ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੋੜਤਾ, ਯੁਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਿਕਗੇ ਦਾ 'ਬੱਲੇ ਭੰਗਤਾ', 'ਸਿਕਗੇ ਦੀਆਂ ਸੇਰੋਨੀਆਂ' ਦਾ ਭੰਗਤਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਢੋਲ ਗਰੁੱਪ ਦਾ 'ਜੱਗ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਬੋਲੇ' ਆਈਟਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਸ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹੁਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਬਦੁਲ ਸੈਫ਼ ਨੇ ਗੀਤ 'ਆ ਜਾ ਵੇ ਮਾਹੀ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪੂਤ ਨੇ 'ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਵਜਾਵੇ ਫੋਲ' ਗਾਇਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੋਸਟ ਨਵਰਾਜ ਕੌਰ ਬਸਰਾਨ ਨੇ ਮੰਜੂਦ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਇੰਟਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾਂ ਤੋਂ ਇੱਲਾਵਾ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਗੇ, ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਤਰਾਂ ਗਾਇਆਂ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ 'ਅਮਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਰੀਆਂ' ਸਕਿੱਟ ਦਾ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਨਸਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਅਮਲੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਕੌਰ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਖਗੇ ਦੀਆਂ ਸੇਰੋਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ 'ਅਮਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਰੀਆਂ' ਸਕਿੱਟ ਦਾ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਨਸਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਅਮਲੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਕੌਰ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਖਗੇ ਦੀਆਂ ਸੇਰੋਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ 'ਅਮਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਰੀਆਂ' ਸਕਿੱਟ ਦਾ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਨਸਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਅਮਲੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਕੌਰ ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਖਗੇ ਦੀਆਂ ਸੇਰੋਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ 'ਅਮਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਰੀਆਂ' ਸਕਿੱਟ ਦਾ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਨਸਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ

ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸੁਖਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਮਹਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸੰਨੀ ਕੁਲਾਰ, ਹਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੈਲ, ਓਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਛਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਜਸਕੌਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਆ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਨੇ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਪੈਟ ਲੀਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸਨਾਈਨ ਡੀ.ਜੀ. ਦੇ ਹਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗੀਤ/ਸੀ.ਡੀ.ਜੀ. ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਸੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਲਿਆਂ ਨੇ ਖਾਣਾ ਪਰੋਸਿਆ।

ਲੈਨਸਿੰਗ 'ਚ 5ਵੇਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮੌਕੇ ਬਿਖਰਿਆ ਖਾਲਸਾਈ ਰੰਗ

ਲੈਨਸਿੰਗ, ਪਿਸ਼ੀਗਨ (ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ): ਪਿਸ਼ੀਗਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲੈਨਸਿੰਗ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ਲੰਘੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ 18 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੰਜਵੀਂ ਸਿੱਖ ਡੇ ਅਤੇ ਪਰੇਡ ਵਿਚ ਪਿਸ਼ੀਗਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸੁਥਿਆਂ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਇਲੀਨਾਏ, ਓਹਾਇਓ ਅਤੇ ਵਿਸਕਾਨਸਨ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਸਿਕਾਗੇ, ਕਰਾਉਨ ਪੁਆਇੰਟ, ਇੰਡੀਆਨਾਈਪੋਲਿਸ, ਸਾਊਥਬੈਂਡ,

ਮਿਲਵਾਕੀ, ਡਿਟਰਾਈਟ, ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਸਕੀਗਨ, ਜੈਕਸਨ, ਫਲੀਂਟ, ਸਾਗੀਨਾਅ, ਬੈਟਲ ਕਰੀਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਗਰੈਂਡ ਰਿਵਰ ਐਵੀਨਿਊ ਸੱਤਰ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਰਿਵਰ ਫਰੰਟ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਪੁੱਛੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਆਨੰਦਮਾਈ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ

ਸਨ।

ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਜੈਕਰਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰੰਜ ਵਿਚ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਇਕ ਸਜੀ ਹੋਈ ਪਲਕੀ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਗਰੈਂਡ ਰਿਵਰ ਐਵੀਨਿਊ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਕੇ ਸਕੂਲ ਕਰਾਫਟ ਸਟਰੀਟ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਪੀਟਲ ਰੋਡ ਨਾਰਥ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨਾਰਥ ਸੱਤਰ 'ਤੇ ਅੱਪਤਿਆਂ ਤੋਂ ਗਰੈਂਡ ਰਿਵਰ ਐਵੀਨਿਊ 'ਤੇ ਆ ਪਹੁੰਚਾ।

ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਫਲੋਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੇਸਰੀ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਬਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਸਜੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕਲ ਕੈਂਟਨ ਦੇ ਨੰਨੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਬੈਡ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਡਿਟਰਾਈਟ ਮਹਾਂਨਗਰ ਦੇ ਪੰਜੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ-ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਕੈਂਟਨ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਹਿਡਨ ਪਾਲਜ਼ ਪਲਿਮਖ, ਸਿੰਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਮੈਡੀਸਨ ਹਾਈਟਸ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਰੈਂਸਟਰ ਹਿਲਜ਼ ਅਤੇ ਸਿੰਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਬਰਾਉਜ਼ ਟਾਊਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਸਿੰਖ ਲਿੰਗੀਆਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਸਿਕਾਗੇ, ਸਿੰਖ ਸੰਗਤ ਆਫ ਕੈਲਮਜ਼, ਫਲੀਂਟ, ਸੈਗਨਾਅ, ਮਸਕੀਗਨ, ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਜੈਕਸਨ ਅਤੇ ਬੈਟਲ ਕਰੀਕ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਆਈ ਸੰਗਤ ਦੇ ਜੱਬੇ ਸਾਰਾ ਰਸਤਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸਤਿਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸੋਭਾ ਵਧਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੈਨਸਿੰਗ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਟਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਪਤੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਗਤਕਾ ਅਖਾਤਾ ਦੀ ਤੇਰਾਂ ਸੈਂਬਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 'ਚ ਜੁਤੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗਤਕੇ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੋਹਰ ਦਿਖਾਏ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਗੇਤ ਵਿਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿਕਾਗੇ ਤੋਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਡਾ। ਹਰਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਲਾਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਈ। ਉਪਰੰਤ ਭੰਗਤੇ ਤੇ ਗਿੰਧੇ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੋਹਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੌਕੇ ਗਾਇਕਾ ਮਿਸ ਦਵਿੰਦਰ ਦਿਉਲ ਨੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਖਾਤੇ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸਵਰਗੀ ਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਫਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ 'ਚੰਨ ਮਾਤਾ ਗੁਜ਼ਰੀ ਦਾ ਸੁੱਤਾ, ਕੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ' ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ 'ਚਿਠੀਆਂ ਪਿਆਰ ਵਾਲੀਆਂ' ਅਤੇ 'ਤੁੰ ਬਣ ਕੇ ਸਪੇਰਾ ਕਿਤੋਂ ਆ' ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕੀਲ ਹੀ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਹਾਸਰਸ ਕਲਾਕਾਰ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ ਨੇ ਹਸਾ ਹਸਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਚਿੰਡੀ ਪੀਤਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਫਿਰ ਜੈਲੀ, ਦੀਪਕ ਚਿਲੋਂ, ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਵਿਕਰ ਅਤੇ

ਤਸਵੀਰਾਂ: ਸਿਆਨ ਵੀਡੀਓ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਰੇਸਮ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ

ਗੁਰਲੇਜ ਅਖਤਰ ਨੇ ਖੂਬ ਅਖਾਤਾ ਮਧਾਇਆ। ਰਾਹੁਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਲੈਨਸਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਲਾਡੀ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਭੰਗਤਾ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਨਗਰ ਇਨਮ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਸਾਰੇ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਨਮ ਵੰਡਣ ਦੀ ਰਸਮ ਲੈਨਸਿੰਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੌਅਰ ਟੋਨੀ ਵੈਨਾਵੀਗਾ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਾਰਮਨ ਬੈਨਾਵੀਡ ਅਤੇ ਲੈਨਸਿੰਗ ਸਿਟੀ ਦੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਡੈਬੀ ਵਿਲਿਅਮ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਲੈਨਸਿੰਗ ਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਖ ਸੈਂਟਰ ਲੈਨਸਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਗਰੰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਅਜੇ ਬਡਵਾਡ ਟੈਕਸ ਸਰਵਿਸਿਜ਼, ਟਰੈਪਕੇ ਹੋਲਸੇਲ ਗਰੰਨਰੀਜ਼, ਸਵਾਗਤ ਫੂਡ, ਵਰਲਡਵਾਈਡ ਟਰੈਵਲ ਅਤੇ ਵੈਸਟਰਨ ਯਾਨੀਅਨ ਨੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਲਈ ਮਾਲੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਕੈਂਟਨ ਦੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਜੋ 501 ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਟ ਇਨਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਮੈਡੀਸਨ ਹਾਈਟਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਦਾਨ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਾਡੀ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹਥੀਬਵਾਲ, ਗਰਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਲਈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਖ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲੀਂਟ, ਦਲਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗ, ਪਰਮਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫਲੀਂਟ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੈਗਨਾਅ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਪੁਰ ਅਤੇ ਮਸਕੀਗਨ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਪੁਰ ਐਡਮੇਰ, ਰੂਬੀ, ਸੈਲੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਰਿੱਤੂ ਤੇ ਜੈਕਸਨ ਦੀ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਕੈਂਟਨ ਦੇ

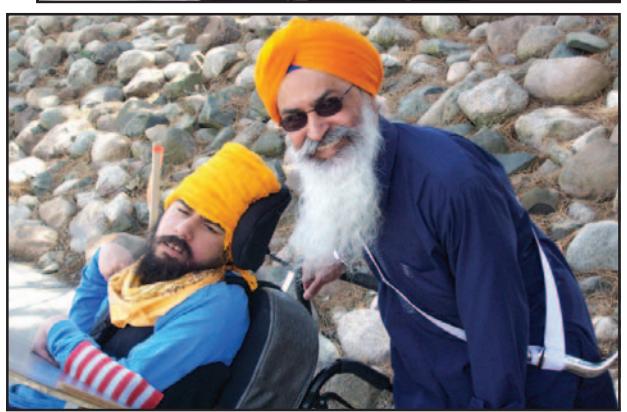

ਹੋਰ ਸੰਗਤ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੈਟਲ ਕਰੀਕ ਦੀ ਹੋਰ ਸੰਗਤ, ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੈਲਮਜੂ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੱਲਾ,

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਕੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਤੇ ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇਟ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੰਖ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ,

ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ ਸਾਉਬੈਂਡ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਸਿੰਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਦੇ ਨਿਰੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ, ਬੀਬੀ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਰਾ, ਹੈਪੀ ਹੀਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਸੀ., ਛਿੰਦਾ, ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਅਤੇ ਗਰੈਡ ਰੈਪਿਡਜ਼ ਦੀ ਹੋਰ ਸੰਗਤ, ਡਿਟਰਾਇਟ ਦੇ ਪੰਜਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਟਰੈਵਲ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਲੋਟਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਵੰਡਾਇਆ। ਸਿਆਨ ਵੀਡੀਓ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ।

ਨਾਚ-ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੀ ਸੱਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਸੀ ਬੂਗੀ ਵੂਗੀ ਸ਼ੋਅ

ਸਿਕਾਗੇ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ): ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਸੋਨੇ ਨੀ ਐਟਰਟੋਨਮੈਂਟ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਰੱਚਕ ਸੋਅ ‘‘ਬੂਗੀ ਵੂਗੀ-ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੋ’’ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਚਾਰ ਸੋਅ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਕਲਾਤਮਕ, ਆਕਰਸ਼ਕ ਸੋਅ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਸਿਕਾਗੇ ਵਿਚ ਟ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਇੱਕ ਵਲੋਂ ਮੈਡੀਏਟੀਵ ਕਲੱਬ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਿਲ ਨੂੰ ਟੂਪ੍ਸੇ ਇਸ ਲੜਜ਼ੇ, ਮਹਿਕਦੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੁਰ ਸੋਅ ਵਿਚ ਚੌਖੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਨਾਚ-ਵੰਨਗੀਆਂ, ਰੰਗ-ਰੰਗ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤਕ ਕੀਲੀ ਰੱਖਿਆ।

ਬੂਗੀ ਵੂਗੀ ਨਾਂ ਸੁਣਣ ਵਿਚ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੂਗੀ ਵੂਗੀ 1950 ਦੇ ਹਾਕ ਐਂਡ ਰੋਲ ਦਾ ਹੀ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਧੂਨਾਂ ਤੇ ਨਾਚ-ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਖੇਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ, ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨਿੱਤ, ਪਾਪ ਸੰਗੀਤ, ਹਿਪ-ਹਾਪ, ਜਾਜ, ਵੈਸਟਰਨ, ਬਰੋਕ-ਡਾਂਸ, ਫਿਸਕੋ-ਡਾਂਸ, ਭਾਰਤ ਨਾਟੀਅਮ, ਕੱਥਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਈਟਮਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਨਾਚ ਦੀ ਲੈਂਗ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿੱਤ ਨਾਚ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੂਗੀ ਵੂਗੀ ਸੋਅ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਚ ਕਲਾਕਾਰ ਜਾਵੇਦ ਜਾਫਰੀ, ਨਾਵੇਦ ਜਾਫਰੀ ਤੇ ਰਵੀ ਬਹਿਲ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੂਹੀ ਚਾਵਲਾ, ਇਸਾ ਦਿਉਲ, ਦੀਆ ਮਿਰਜਾ, ਗੋਵਿਦਾ, ਵਿਵੇਕ ਓਬਰਾਏ, ਰਿਤੇਸ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਆਦਿ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਨੀ ਇੰਟਰਟੋਨਸੈਟ ਨੇ ਅਪਨਾ ਕੇ ਅੰਤਰ-ਗੁਰਟਰੀ ਧੱਧਰ ‘ਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਕਾਗੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਸ੍ਰੀ.ਐਸ.ਏ. ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਜੂਨੀਅਰ (6 ਤੋਂ 13 ਸਾਲ) ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਗਰੁੱਪ (14 ਤੋਂ 21 ਸਾਲ)

ਦੇ 22 ਫਲਕਾਰ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਸਟੇਟ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਇਲੀਨਾਏਸ, ਮਿਸਿਗਨ, ਨਾਰਬ ਕੈਲੀਨਾ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਕੌਮੀ ਧੱਧਰ ਦੇ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਫਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਤੇ ਮਾਡਲ ਪੂਜਾ ਬੱਤਰਾ, ਗਾਇਕਾ ਰੂਨਾ ਰਿਜਵੀ ਤੇ ਗਾਇਕ ਬੌਬੀ ਮੂਨ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸੇ।

ਵਿੰਡੀਸਿਟੀ ਸਿਕਾਗੇ ਦੇ ਆਉਟ-ਕੱਟ ਤੇ

ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਗਾਰਿਆਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਰੰਗ ਬਿਖੇਰ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਰੱਜ ਕੇ ਖੱਟੀ। ਸਰੇਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦਿਲ-ਖਿਚਦੇ ਸੁਪਨ-ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਟਿਕਾ ਕੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਹਰ ਪੱਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਲਾਕਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਨਾਚ-ਬੂਣੀ 'ਤੇ ਨਾਚ

ਕਲਾਕਾਰ ਹੁਣ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਧੱਧਰ ਦੇ ਬੂਗੀ ਵੂਗੀ ਸੋਅ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੇਣਗੇ। ਜੱਜ ਦੀ ਭੁੰਮਿਕਾ ਅਮਰਪਾਲੀ, ਰੇਨੂਕਾ ਸ੍ਰੀ ਨਿਵਾਸਨ ਤੇ ਬੌਬੀ ਮੂਨ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਰੂਨਾ ਰਿਜਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਗੀਲੀ ਤੇ ਬੁਲੰਦ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ 'ਜਾਨੇ ਦੁੰ ਯਾ ਜਾਨ ਨਾ' ਗਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਮਣ ਲਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਨੱਢਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਬੱਚੇ, ਜਵਾਨ

ਵਿੰਡੀਸਿਟੀ ਸਿਕਾਗੇ ਦੇ ਆਉਟ-ਕੱਟ ਤੇ

ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਟਿਮਟਰਮਾਉਂਦੇ ਬਲਬਾਂ ਨਾਲ ਮੰਚ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਪੂਜਾ ਬੱਤਰਾ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਖੇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੋਹਰ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਿਆਰੇ ਨਾਚ-ਸੰਗੀਤ ਉਤਸਵ ਵਿਚ ਨੱਛਣ-ਮੱਚਣ ਵਾਲੇ ਨਿੱਤਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਰਜਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਬਾ-ਕਮਲ ਡਾਂਸ ਆਈਟਮਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਵਾਇਟੀ ਕਲਾਸੀਕਲ ਨਾਚ, ਹਿਪ-ਹਾਪ, ਵੈਸਟਰਨ, ਬਰੋਕ ਡਾਂਸ, ਜਾਜ, ਪਾਪ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਬੰਨ ਦਿੱਤਾ।

ਕੀਤਾ ਪਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸ੍ਰੋਣੀ ਵਿਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਬੈਕੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਨਾਚ ਵਿਚ ਨਚਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਭਰੀ ਗੜਵੀ, ਦੋਹਾਂ ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਜਲਦੇ ਹੀਵੇ, ਜਾਮੀਨ 'ਤੇ ਪਈ ਥਾਲੀ ਤੇ ਉਸਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾ ਕੇ ਬੜੀ ਮਹਾਰਤ ਨਾਲ ਨਾਚ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਜੱਜਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਜੂਨੀਅਰ ਵਰਗ ਵਿਚ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਾਗਰ ਨੇ ਬੀਮੀ ਸਾਂਗ ਵਿਚ ਕਲਾਸੀਕਲ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਪਾਪ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਮਿਕਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਭਾ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ ਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ। ਜੇਤੂ

ਤੇ ਬੁਢੇ ਸਭ ਨੱਢਣ ਲਗੇ। ਉਸੇ ਲੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੌਰਦੇ ਪਾਪ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਥੀ ਦੇ ਉਭਰਦੇ ਗਾਇਕ ਬੌਬੀ ਮੂਨ ਨੇ 'ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਕੇ ਚੈਨ' ਤੇ ਰੀਮਿਕਸ 'ਮੇਰੇ ਸਪਨੇਂ ਕੀ ਰਾਣੀ' ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਦਾਦ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਨਿੱਠ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਵਧੀਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਿਹਾ ਦਿਸਟੀ ਇੱਕ ਤੇ ਮੈਡੀਏਟੀਵ ਕਲੱਬ ਦੇ ਫਾਉਂਡਰ ਸੁਬਾਨੀ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਮਦਨ ਕੁਲਕਰਨੀ ਤੇ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸਪਨੇਂ ਕੀ ਰਾਣੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅੰਕਿਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਰਾਕ ਜੰਗ ਵਿਚ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸਵ ਯੋਧ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਨਡਿਕਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਹਲਨ ਬਨਡਿਕਟ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਰਾਕ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਣਾਂ ਦਾ ਸੋਸਣ

ਨਿਊਯਾਰਕ: ਇਰਾਕ ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਿਲਾ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਕ ਕਿਨਾਰੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬੰਬਾਂ ਜਾਂ ਘਾਤ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁਨਿਆ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਸਿੰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਥੀ ਮਰਦ ਫੌਜੀਆਂ ਜਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਹੱਥੋਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੈ।

ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਮਹਿਲਾ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੰਗਡੇਂਗ 40 ਵਿਸਾਰ ਪੂਰਵਕ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਤੇ ਕਈ ਸਾਬਕਾ ਮਹਿਲਾ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ 'ਚ 'ਲੋਨਲੀ ਸੋਲ ਆਰ ਦਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਾਰ ਆਫ ਵਿਸੈਨ ਸਰਵਿਸ ਇਨ ਇਰਾਕ' ਵਿਚ ਯੋਧ ਬੇਤਰ 'ਚ ਮਰਦ ਸਾਥੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਯੋਨ ਸੋਸਣ ਅਤੇ ਫੇਤਖਾਨੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਝ ਮਹਿਲਾ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਪਖਾਨੇ ਤੱਕ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਈ ਮਹਿਲਾ ਫੌਜੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਚਾਰੂ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ।

ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਹਲਨ ਬਨਡਿਕਟ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬਨਡਿਕਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਹ

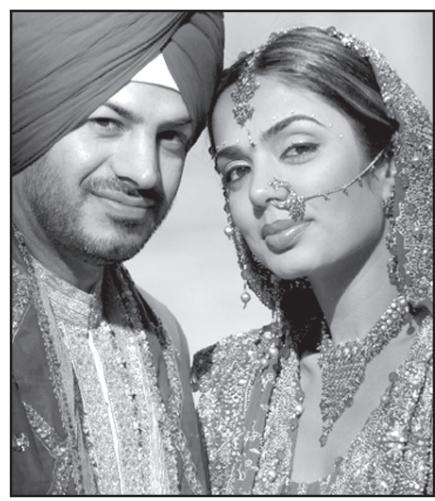

ਵਿਆਹ

ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਮਰ

ਵਿਆਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਫਲ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਪਛਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ-ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਵੀ। ਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਾਚਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੂਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੁਖੀ ਵਧੇਰੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜੋਤਿਆਂ ਦਾ ਜੇਕਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 90% ਜੋਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਕਲਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੰਦਰੀ 'ਚ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਜੁਰੂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 'ਆਹ ਸਿਆਪਾ ਕਿਉਂ ਗਲ ਪਾਉਣਾ ਸੀ?' ਜਿਆਹਿਆਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿਚ ਜੋਤ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੋਰ ਸਵਰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰਲੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਜੋਤੀਆਂ ਜੱਗ ਬੋਤੀਆਂ ਤੇ ਨਰਤ ਬਥੇਰੇ ਵਾਲੀ ਕਵਾਹਤ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਅਰਸ਼ਾਂ ਮੰਦੀਂ ਚੰਗਾ-ਮੰਦੀਂ ਦੀ ਰੱਤ ਨਗਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਚੰਗਾ-ਮੰਦੀਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਜੋਤੀ ਨੂੰ ਆਈਡੀਅਲ ਕਪਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਰਦ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਪਨੇ ਸਜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਿਸੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਜਾਂ ਪਰੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਜਦ ਉਹ ਹੋਸੇਗੀ ਤਾਂ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਸੂਹੇ-ਸੂਹੇ ਢੁੱਲ ਖਿਤ ਜਾਣਗੇ, ਜਦ ਉਹ ਤੁਰੋਂਹੀ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਉਸਦੀ ਪਾਇਲ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰ ਮੇਲ ਕੇ ਨੱਚ ਉਠੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਔਰਤ ਵੀ ਡੋਲੀ 'ਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਪਨੇ ਬੁਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਘੋੜੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਕੋਈ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਵਿਆਹੁਣ ਆਏਗਾ। ਲਾਵਾਂ ਫੇਰਿਆਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੱਛਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ, ਚੰਦ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਲ, ਸਵਾ-ਸਾਲ ਕੁ ਤੱਕ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦ ਧੰਦੇ ਪਿੱਟਣ ਦੀ ਪੰਜਾਲੀ ਗਲ ਵਿਚ ਪੈਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗਿਣਤੀ ਉਲਟੀ ਸੂਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਫਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਵੱਡ ਖਾਣੇ ਦੇ ਤੌਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਡੋਲੀ ਬਹਿ ਕੇ ਆਈ ਪਰੀ ਡਾਇਣ ਭਾਸਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਸਿਵੇਂ-ਸਿਵੇਂ ਲੁਣ ਸਿਰਚ ਦਾ ਚੱਕਰ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗਮੇ ਵਰਗੇ ਭਲਵਾਨ ਦੇ ਵੀ ਲੱਕ 'ਤੇ ਪੈਂਟ ਨਹੀਂ ਖੁਦੂਦੀ। ਖਿਤਿਆ ਚਿਹਰੇ ਵੀ ਪੀਲੀ ਭਾਅ ਮਾਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੱਲੀਆਂ ਦਿੱਲੀ-ਦੱਖਣ ਗਾਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

'ਭੁਲ ਗਏ ਰਾਗ ਰੰਗ, ਵਿਸਰ ਗਈਆਂ ਜੱਕੜੀਆਂ।' ਤਿਨੋਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਰਹੀਆਂ ਲੂੰ ਤੇਲ ਲੱਕੜੀਆਂ...' ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਸੁਆਪੀ ਬੁਹਮ ਦੇਰ ਉਦਾਸੀ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ - 'ਗਲ ਫਾਹੀ ਪੈਦੀ ਹੈ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਪੰਡਤ, ਭਾਈ, ਕਾਜੀ।'

ਦਰਸਕ ਬਣ ਦੇਖ ਮਨ, ਜਗਤ ਪਤੀ ਜਾਂਦੂਗਰ ਦੀ ਬਜੀ।' ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁਭਾਅ ਆਜਾਦੀ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਬੰਧਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਸੋਹਣਾ, ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਕ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁੱਭਣ ਲੁਗਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਚੋਭ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਰ ਸੂਲੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਫਾਹੀ ਤੋਂ ਨਿਸਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਛਟਪਟਾਉਣ ਲੱਗਦੇ ਹੋ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ, ਧਰਮ, ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਰੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਗੇਲ ਪਿਆ ਢੋਲ ਵਜਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ 'ਸਗਲ ਧਰਮ ਮਹਿ ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ' ਦਾ ਹੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਧਨ-ਪਿਰ ਭਾਵ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਿਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਜੁਤ ਕੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਚੰਗੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਹੜੇ ਦੋ ਸਰੀਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਕ ਆਤਮਾ (ਜੋਤ) ਹੋਣ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਤੇ ਅਸਲ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਉਹੀ ਅਖਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਅਜਿਹੇ ਵਡਭਾਗੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਮਿਲ ਸਕਣਗੇ...?

ਕਵੀ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਸਤ ਫਕੀਰੀ ਸਭਾ ਮਾਤਾ ਸੁਲਖਣੀ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਹਿਣੇ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੀ ਕਿ - 'ਕਰ ਸਨਬੰਧ ਫੇਥ ਤੁਮ ਦੀਨੀ...।'

ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਉਂ ਕਹਿ ਲਵੇ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨ ਤੁਰੋਂ ਕੀਂਦੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਂ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਜਾਰਜ਼ੀ ਹੋ ਕੇ ਟੁੱਟਣ ਕਿਨਾਰੇ ਪਹੁੰਚੁੰਕੇ ਹੈ। ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਤੇ ਸਭਿਅਕ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਤਲਾਕ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੈਰ ਦੀ ਸੁੱਜੀ ਬਣਾ ਕੇ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਅੰਦਰ ਕੈਂਕ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪਸਾਰ ਕਰਕੇ ਔਰਤ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਤੇ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਦੀ ਕੈਂਕ ਕੁ ਬੁਝੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਔਰਤ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮਰਦ ਦੇ ਮੇਂਦੇ ਨਾਲ ਮੇਂਦਾ ਜੋਤ ਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਖੜੀ ਸਗੋਂ ਕੁਝ ਕਦਮ ਅਗਾਂਹ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿਰਜੇ ਹੋਏ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਗਲ ਟੁੱਟਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਨਵੇਂ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜੇਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਤਬਕਾ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।) ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਾਸ ਵੱਟਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ੁਹਿਰਾਂ ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੋਤਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਜਿੱਤੀ-ਜਿੱਤੇ ਵਾਂਗ ਸਾਥੀ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਹੋਣ ਵੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੁਆਰੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਇਨੋ-ਇਨ ਵਧਣ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਈ ਮੁਲਕ ਘੱਟ ਅਬਾਦੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਸਿੱਤਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬੁਝੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਫਲੂਲ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ ਹੈਂ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰੁਝਾਨ ਵਿਚ ਹੋਰਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਇਕਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਬੰਧਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੀਜੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰੱਖ ਸਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਕਿਉਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਹ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿ 'ਖੰਡਰਾਤ ਬਤਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਬੁਲੰਦ ਹੋਗੇ...'।

ਪਰ ਬਹੁਤੀਆਂ ਤਰਕਾਂ ਵਿਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬੱਚ ਕੇ ਗੇਲ ਪਿਆ ਢੋਲ ਵਜਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਹੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਦੀ ਗੱਡੀ ਤਾਂ ਹੀ ਰਿੜਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹਰ ਆਦਮੀ ਸੋਚੇ... "ਵਾਰਿਸ ਸਾਹ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤੋਤ ਨਿਭਾਵਣ ਦੇ....।"

ਯੁੱਗ ਪੁਰਸ਼ ਢਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੰਦਕਰ

ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਬਰਸ ਨਰਗਿਸ
ਆਪਣੀ ਬੇਨੂਰੀ ਪੇ ਰੋਤੀ ਹੈ,
ਬੜੀ ਮੁਸਕਲ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਚਮਨ ਮੇਂ ਦੀਦਾਵਰ ਪੈਦਾ

ਉਹ ਕੌਮਾਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਭੁੱਲ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕੌਮਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ
ਦਿੱਤੀਆਂ

ਬਹਾਦਰਾ

'ਉਧਰ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਏਂ?'

'ਜਨਾਬ ਸੇਖੁਪੁਰੇ ਦਾ'

ਸਾਹਬ ਨੇ ਮੌਰੇ ਮੂੰਹ ਵਲ ਕੁਝ ਨੀਤ ਨਾਲ ਤੱਕਿਆ ਤੇ ਰਤਾ ਕੋ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਕਵਾਸਾ ਵੀ ਹੋ ਹੋਇਆ, 'ਸੇਖੁਪੁਰੇ ਕਿਥੋਂ ਦਾ?'

'ਜੀ ਖੰਡ ਪੁਰੀਆਂ ਦਾ ਮਹੱਲਾ ਆਖਦੇ ਨੇ ਉਹਨੂੰ।'

'ਏਧਰੋਂ ਗਿਆ ਹੋਇਆਂ ਏਂ ਤੂੰ?'

‘ਆਹੋ ਸਾਹਬ ਬਹਾਦਰ, ਏਧਰ ਈ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੋਂ।’

‘ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ਈ ਖੰਡ ਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ?’

ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਖੰਡ ਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਸੀ।

‘ਸਾਹਬ ਤੁਸੀਂ ਕਿਧਰੇ ਓਥੋਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ?’

ਮੇਰੇ ਮੰਹੋਂ ਅਚਨਚੇਤੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

ਉਹਨੇ ਇਕ ਘਰੀ ਜਿਹੀ ਵੱਟ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, 'ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।' ਤੇ ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਥਾਉਂ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਈ ਬਣੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਸੋਫੇ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਉਹ ਕੁਰਸੀ ਢੁੱਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋ ਬੈਠਾ, 'ਅੜਾ, ਤੂੰ ਖੰਡ ਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਰਹਿੰਨ ਏ ਉਥੋਂ ਕਿਥੇ ਕਰਕੇ ਭਲਾ?' ਉਸ ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।

ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ, ਸਾਹਬ ਉਥੋਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਥੇ ਗਿਆ ਆਇਆ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ ਏ....ਹੁਣ ਉਹੋ ਯਾਦਾਂ ਘੋਰੀ ਬੈਠੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ। 'ਲਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾ ਤੇ ਵੱਜਦੀ ਉਹ ਗਲੀ, ਲਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਲੀ ਕਰਕੇ।' ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਦੇਸਿਆ।

‘ਤੂੰ ਖੰਡ ਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਲਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਨ ਏ।’ ਉਹੇਦੇ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਵੀਂ ਜਿਹੀ ਵਰਤਣ ਲੱਗ ਪਈ, ‘ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਦੱਸ ਹੋ ਭਲਾ ਜਿਹੇ ਵਿਚ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਏ।’ ਉਹ ਉਤਾਵਲਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।

‘ਲਾਲਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਈ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਏ ਉਹਾ,’ ਮੈਂ ਆਖਿਆ।

ਉਹਨੂੰ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਸੱਚੀ-ਮੁੱਚੀ ਕਰੰਤ ਜਿਹਾ ਲੱਗ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕੁਰਸੀ ਪਿਛਾਂ ਹੋਰੂ ਕੇ ਹੋਨਾਂ ਗਲੀਚੇ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਕੋਲ ਹੋ ਬੈਠਾ ਤੇ ਬਿੱਟ ਬਿੱਟ ਮੇਰਾ ਮੂੰਹ ਤੱਕ ਰਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸਮਝ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਪਈ, ਹੁਣ ਤੇ ਉੱਕਾ ਮੇਰੇ ਪਰਾਣ ਗੀਚ ਗਏ ਕੇ। ਉਹ ਮੁਨਸਫ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਕੋਲ ਜਿਹੜਾ ਆਧੋ ਝੋਲੀ ਅੱਡ ਕੇ ਉਹੇਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮਿਹਰ ਪਿਆ ਮੰਗਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹੇ ਤੇ ਉਤਾਹਾ ਉੱਤੇ ਸੇਵਾ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਹੋਰੇ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਲਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਆਖੇ?’

‘ਤੂੰ ਛੱਡ ਏਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣਾ ਏ?’ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਝਾਕਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ।

‘ਸਾਹਬ ਬਰੀ ਕਰ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਇਕ ਨਹੀਂ ਏਸ ਦੁਨੀਆ ਤੇ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨਾ ਮੁੜ ਇੰਜ ਹੱਦ ਟੱਪ ਕੇ ਨਾ ਆਵਾਂਗਾ ਕਰੇ ਏਸ ਬੰਨੇ।’

‘ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦੇਨਾਂ, ਪਰ ਪਹਿਲੋਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਇਕ ਸਰਤ ਮੰਨਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਦੱਸ ਮੰਨੇਗਾਂ?’

‘ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਤੂੰ ਇਕ ਆਹਨਾਂ ਏਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ ਦਸ ਸਰਤਾਂ ਮੰਨਣੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਆਂ।’

‘ਸੁਰਤ ਇਹ ਈ ਪਈ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਲਾਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸ, ਉਥੇ ਕੀ ਕੀ ਏਂ ਤੇ ਕਿੱਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਏ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ।’ ਉਹ ਹਾਡੂ ਪਾਂਦਾ ਬੋਲਿਆ।

ਪਹਿਲੋਂ ਤੇ ਲੱਗ ਇਹ ਸਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਗਲਾਪੜੀ ਬੰਦੇ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਅੱਖੀ ਗੱਲ ਏ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੂਰ ਹੋਵਣ ਲੱਗ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਈ ਨਾ ਆਵੇ। ਬਤਿਆ ਔਖਿਆਂ ਸੱਖਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਸੈਂਝੀ ਅੱਤਦਿਆਂ ਅੱਤਦਿਆਂ ਬੋਲਣਾ ਸੂਰੂ ਕੀਤਾ। ਬਾਹਰੋਂ ਗਲੀ ਤੋਂ ਸੂਰੂ ਹੋਇਆ ਮੈਂ। ਬੜੀ ਦੱਸੀ, ਬੂਹਾ ਦੱਸਿਆ। ਬੂਹੇ ਦੀ ਉਤਲੀ ਮਹਿਰਾਬ ਵਿਚ ਸੱਜੀ ਖੱਬੀ ਨੁੱਕਰੇ ਸੁੰਢਾਂ ਚਾਈ ਪਿਛਲਿਆਂ ਪੈਰਾਂ ‘ਤੇ ਖਲੋਤੇ ਹਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਈ ਰੰਗੀਆਂ ਸੂਰਤਾਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਫੇਰ ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਹਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਟੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਚੌਕੇ ਵੱਲ ਆਇਆ, ਦਿਮਾਗ ‘ਤੇ ਜੋਰ ਪਾ ਕੇ ਜੋ-ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਇਆ, ਉਹ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਉਹ ਨੀਵੀਂ ਪਾਈ ਮੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਅਸਲੋਂ ਅੰਡੇ ਹੋਇਆ ਬੈਠਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਉਹ ਸਾਹ ਲੈਂਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਪਦਾ ਪਿਆ। ਮੈਂ ਚੌਕੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਹਣ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਲੇ ਵਿਧਿਆ ਜਿਹੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਸਾ। ਪਸਾਰ ਦੀਆਂ ਜਿਨੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਈਆਂ, ਮੈਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਹਾਲ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਵਤਨ ਲੱਗ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਇਆ ਪਈ ਪਸਾਰ ਦੀ ਇਕ ਥਾਂ ਬਾਬਤ ਤੇ ਮੈਂ ਭੁੱਲ ਈ ਗਿਆ ਸਾ। ਮੈਂ ਹਾਲ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਵਤਨ ਵਿਚ ਪਰਤ ਆਇਆ, ਪਸਾਰ ਦੀ ਇਕ ਥਾਂ ਦੋਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਈ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸੱਜੀ ਕੰਧ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਆਲਾ ਏ, ਬੜਾ ਈ ਸੋਹਣਾ। ਐਨਾ ਸੋਹਣਾ ਕਿ ਵੇਖਿਆਂ ਕੁਝ ਲਹਿਰੀ ਏ ਇਹਨੂੰ ਤੇ ਇਹੇਦੇ ਕੰਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵੇਲ ਬੂਟੇ ਨਕਸੇ ਹੋਏ ਨੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤੇ ਸੋਭਾ ਮੈਂ ਕਰ ਈ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।’

ਅਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦਾ ਗਲੀਚੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਦਾ ਉੱਚੀ ਸਾਰੀ ਰੋਣ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਗੋਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਰੱਖ ਕੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੋਰੀ ਹੋ ਕੇ ਇਹੇਦੇ ਭਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਾਰਾ ਆਲਾ ਏ, ਬੜਾ ਈ ਸੋਹਣਾ। ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਵਜਦ ਇਕ ਅਵੱਲੀ ਜਿਹੀ ਪੀੜ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਿੰਜ ਗਈਆਂ।

ਰੋਦਿਆਂ ਰੋਦਿਆਂ ਉਸ ਐਨ ਈ ਆਖਿਆ, ‘ਉਸ ਅਲੇ ਵਿਚ ਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਿਕਾ ਹੰਦਾ ਅਪਣਾ ਬਸਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੰਦਾ ਸਾਂ।’ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਹਉਕਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੂਣ ਕੇ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹੇਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਪਲੇਸਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਆਂ ਤੇ ਉਹ ਮੁਨਸਫ਼। ਸਗੋਂ ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਆਂਹਦਾ ਪਿਆ ਸਾਂ, ‘ਸਾਹਬ ਮੇਰਾ ਰੱਖ, ਇਹ ਤੇ ਹੋਣੀ ਦੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਨੇ। ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਂ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਅੱਗੇ।’ ਝੱਕ ਕੁ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਧਰਵਾਸ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਤੇ ਅੰਦਰ ਈ ਬਣੇ ਗੁਸਲਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜਾ ਵਹਿਆ।

ਮੁੜ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਲਾਇਓਸ। ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਮੁਕਦਮਾ ਸੁਣਿਆ। ਤੇ ਫੇਰ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਮੇਰੀ ਹੱਥਕੜੀ ਪੁੱਟ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਤੇਸ, ‘ਮੁਲਜ਼ਮ ਬਲੈਕੀਆ ਨਹੀਂ, ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਕੱਥ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਏ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਯਾਦ ਸਤਾਇਆ ਤੇ ਉਹ ਪੰਧ ਕਰਕੇ ਹੱਦ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਏ। ਏਸ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ’ਤੇ ਵਸ ਨਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਹ ਹੱਦ ਟੱਪ ਕੇ ਉੱਚੇ ਬੰਨੇ ਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਏਸ ਪਾਸਿਓ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਆਉਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਧੱਕੇ ਨੁੱਡੇ ਖਾਂਦਾ ਸੁਹਿਰ ਅੱਪਤ ਗਿਆ। ਜਿਥੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਫਿਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਕੜ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੈਂਝਾ ਹੋਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸੈਂਝ ਨੂੰ ਬਿਲਦਾ ਰਿਹਾ ਬਾਰਡਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਹੋਂਦਾ। ਉਸ ਤੱਤ ਵਿਚ ਲਿੱਲਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਈ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਅੰਡਾ ਲਾਇਆ ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦਾ ਕਸਬ ਛੋਹਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਲਈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਦੁਆਂ ਜੀਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਬਣਾ ਕੇ ਘੱਲੇ, ਤਿੱਲੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੇ ਵੱਡਾ ਪੁੱਛ ਕੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਦੇ ਸਨ।

ਬਾਬਾ ਹੁਕਮਾ ਹਨੋਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਨਾਲ ਮੁਕਦਮਾ ਸੁਣਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਅੱਖਾਂ ਪੂੰਜਿਓਂ ਹੋਇਆ ਦਿੱਤਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਵਾਜ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ‘ਸੁੱਚਾ ਤਿੱਲਾ ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਬੈਠੇ ਨੂੰ ਈ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ ਬਾਰਡਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬੰਦ

Punjabi Cultural Society Midwest

PROUDLY PRESENTS

Punjabi Mela

Saturday, April 25th 2009

At 6:30 PM

Latvian Center

100 Cherry Street, Kalamazoo

Stay Tuned For More Information

Donations are greatly appreciated

Donors will be honored accordingly on stage

*ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ, ਗਿਆ-ਭੰਗੜਾ,
ਬੋਲੀਆਂ, ਡਾਂਸ, ਸਕਿੱਟ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੇ.
'ਤੇ ਨੱਚਣ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਵਿਹੜਾ*

Chief Guest: Harpal Singh Tanda (Pamma)
Grand Sponsor: Parminder Singh Walia and Rajinder Singh Bains

S. Harpal Singh Tanda

Golden Sponsors: Sarwan Singh Tiwana, Shamsher Singh Boparai
Silver Sponsors: Darshan Singh Gill, Karnail Singh, Narinder Singh Munder, Palwinder Singh, Amritpal Singh, Manjinder Singh Benipal, Rattandeep Singh Dhillon

Registration Deadline April 10, 2009

For More Information Call

Bhagwant Sandhu 269-267-2376
 Sikander Singh 269-744-6986
 Kuldip Gill 269-924-8265
 Ranbir Lalli 269-209-9961
 Kulvinder Gill 269-506-0599
 Rajbir Singh 269-369-4792
 Mukhtar Khaira 269-584-1060

Baldev Singh 269-806-3283
 Avtar Singh 269-377-5035
 Hardev Singh 269-806-5754
 Rajwinder Grewal 269-343-6481
 D.S. Mangat 269-553-0577
 Mukand Mangat 517-238-2729

With the cooperation of:

PCS Chicago, PCS Detroit, PCS Indiana, PCS Indianapolis, Punjabi Community of South Bend, Desi Junction, Punjab Times, Punjabi Heritage Organization Chicago, Punjabi Sports Club Chicago, Shere Punjab Sports & Cultural Club Chicago, Punjabi American Youth Club of Indiana, Baba Prem Singh Sikh Culture Society of Indiana, PCO Milwaukee, Raunaq Mela, Sikh TV, Indian Reporter, Desi Talk, PSCS Canton, Indian Association of Kalamazoo, Punjabi Writers of Michigan, Punjabi Community of Lansing, Grand Rapid & Benton Harbor.

Cascade Banquets

800 W. Irving Park Rd., Bensenville, IL 60106

Owned & Managed By
Sher-A-Punjab Restaurant
Capacity upto 700 people
Catering Available For All Events

- Anniversary
- Birthday Party
- Engagement & Wedding Celebration
- Graduation Celebration
- Baby Shower & Bridal Shower

SPECIAL

Call (630) 860-0086
 or Mr. Arun Gupta (630) 310-2795
 or Mr. Joginder Singh (773) 931-6196
www.cascadebanquet.com

\$20.99
PER
PERSON